

DARBININKAS

LV NO. 21

SECOND CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, KOVAS - MARCH 20, 1970

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11212

10 CENTŲ

Rusai - JAV sutarę neduoti ginklų žydam - arabam?

Iš Japonijos diplomatinė žinia sako, kad Washingtonas ir Maskva esą susitarę tuo tarpu neduoti daugiau ginklų nei Egiptui nei Izraeliui. Priežastis esanti ta, kad atsiradę daugiau vilčių, jog Keturi didieji gali susirasti bendrą formulę taikai tarp arabų ir Izraelio suorganizuoti.

Biafros žmonės jau maitinami

Nigerijoje dirbą užsieniečiai gydytojai ir su patikimais užsieniečiais kalbėdami tvirtina, kad numatyto masinio bado buvusios Biafros teritorijoje nebuvo, bet nedavusių ir dabar dar esama dėl blogo pasiskirstymo aparato. Vakarų spaudos atstovai į buvusią Biafrą dar negali be leidimo nuvykti, o ir leidimai beveik neduodami, nes labai jiems nepatiko sensacijų prirašę amerikiečiai. Bado ligomis dar sergančių esą apie 750,000 asmenų. Labiausiai išbadę esą surinkti atskirai ir maitinami sustiprintu maistu. Nigerijos Raudonasis Kryžius tebeatmeta apie 3 milijonus gyventojų, bet šioje toliau ūkinė veikla jau pradėdanti atsirasti. Tik dar labai toli iki to, kas buvo Biafroje karui pradedant. Didžioji nelaimė yra ne turto trūkumas Nigerijoje, bet nebuvimas reikalų tvarkyti sugebantių pareigūnų.

Demokratų kritikavo užsienio politiką

Demokratų partijos centro komitetas paskelbė savo nuomonę dėl prez. Nixono pranešimo apie užsienio politikos kaitą. Tiek tušti žodžiai ir tušios viltys.

Pirma, jiems atrodo, kad prezidento pagrindinė pažiūra užsienio politikos klausimu esanti klaidinga, tačiau vietoje sukritikuotos savo koncepcijos parodyti neišdrįso, nes ji dabar nebūtų populiari. Labai užkliuvo Vietnamo karas, už kurį reikėtų kaltinti ne prez. Nixoną, bet du paskutinius demokratų prezidentus. Kaip žinom, partiniais sumetimais demokratai kongrese neseniai yra persimetę į būrį tų, kurie reikalauja tuojau pasitraukti iš Vietnamo be jokių sąlygų. Todėl ir savo paskelbtoje kritikoje pasmerkė karo vietnamizaciją, kaip nieko gero neduosiančią.

Charakteringa, bet nieko nenustebinusi taktika praėti tytomis pro Vid. Rytų politiką. Mat, ši rudenį rinkimai, todėl labai svarbu neužgauti žydu. Yra motyvų ir už tai, kad neapsimokės ne arabų peikimas. Todėl neliko kitos išeities, kaip tik tylėti.

Bet išdrįsta prikišti prez. Nixonui, kad jis tyčia dėsias pasitarimus su Sovietais dėl strateginių ginklų apribojimo, nes noris Amerikos arsenalą papildyti naujais atominiais ginklais. Kaltinimas, kurs be reikalo teršia senos ir daug gero kraštui padariusios partijos vardą. Geriau jau apsisprasti su pralaimėjimu, negu gaudyti balsus skleidžiant melus.

Dar bandysią derybas, atgaivindami Jarringo misiją

Tos formulės dabar jau laukia J. Tautų tarpininkas, švedų diplomatas dr. Jarringas, iškvieistas atgal į J. Tautų būstinę New Yorke. Tas susitarimas dėl ginklų pardavimo sulaukimo galios tik tuo atveju, jei atsirastų sąlygos Jarringo misijai greit atgaivinti.

Vinogradovas Kaire

Kaip tik tais reikalais paskutinėmis dienomis esąs lankęs Egipto Nasserį Sovietų užsienio reikalų ministerio pavaduotojas (Vid. Rytų reikalams) V. Vinogradovas.

Senatas jau pabalsavo už balsavimo teisių suteikimą 18 metų sulaukusiems jaunikliams renkant kongresą, prezidentą ir viceprezidentą. Nemanoma, kad klausimas gali lengvai pralįsti pro Atstovų Rūmus, nes ten esanti didelė opozicija.

Etiopijos imperatorius skelbia, kad valstybės sekr. kelionė Afrikoje žymiai patalsiusi Afrikos santykius su Amerika. nes buvę pajusta, kad Amerika nėra Afrikos reikalų pamiršusi.

Maskva susimaišė savo vedamoje propagandoje prieš Izraelį: vienai savo žydų grupei leidžia pasisakyti už Izraelį, gi kitai liepia Izraelį smerkti už arabams daromas skriaudas. Visos tos maišaties rezultatas gali būti toks, kad didelis būrys senų Rusijos žydų gali gauti leidimus išvykti į Izraelį. Jaunieji žydai greičiausiai tuo nėra labai suinteresuoti, nes jiems ir Sovietų gyvenimas neblogas.

Prancūzijos departamentų tarybų rinkimuose ši kartą daugiau balsų ir atstovų laimėjo gaulistai ir šiek tiek daugiau komunistai, bet pralaimėjo centras ir nekomunistinė kairė.

Visą tą reikalą Izraelio pusėje tvarkė atvykęs iš Washingtono jo ambasadorius I. Rabin. Jo kelionės proga buvo užsiminta, kad ji surišta su sunkumais, atsiradusiais svarstant Izraelio vyriausybės prašymą dėl lėktuvų pirkimo ir ūkinės pagalbos suteikimo. Iš JAV vyriausybės pusės gausiai buvo skleidžiamos privaciai žinios, kad tuo tarpu naujų Phantom lėktuvų Izraelis dar nesąs reikalingas, kas turėjo reikšti, jog atsiradusi priežastis jų tuo tarpu neparduoti. Tuo reikalu ši savaitgalį laukia-

Rabinas Jeruzalėje

ma priglūstų balsu padaryto pranešimo, nes nenorima to reikalo išpūsti. Tuo reikalu tyli ir Izraelis, bet ambasadoriui iš Washingtono atvykus vyko ilgi vyriausybės posėdžiai, pats ambasadorius labai greit buvo grąžintas atgal Amerikon. Amerikos pranešimą tuo reikalu padarysias ne pats prezidentas Nixonas, bet Valstybės departamentas.

Iš Izraelio pusės yra aiškus nusistatymas, kelis kartus skelbtas, dėl paliaubų grąžinimo: jei

ma priglūstų balsu padaryto pranešimo, nes nenorima to reikalo išpūsti. Tuo reikalu tyli ir Izraelis, bet ambasadoriui iš Washingtono atvykus vyko ilgi vyriausybės posėdžiai, pats ambasadorius labai greit buvo grąžintas atgal Amerikon. Amerikos pranešimą tuo reikalu padarysias ne pats prezidentas Nixonas, bet Valstybės departamentas.

Iš Izraelio pusės yra aiškus nusistatymas, kelis kartus skelbtas, dėl paliaubų grąžinimo: jei

Maskva nerimsta dėl JAV-Kinų pasitarimų

Maskva. — Maskvai tikrai labai nepatinka JAV ir kom. Kinijos pasitarimai Varšuvoje. Atitinkama to įvykio kritika, su mažais pakeitimais, vis spausdinama įvairiuose laikraščiuose bei žurnaluose. Paskutinis tą kritiką atspausdinęs yra užsienio politikos reikalams skiriamas savaitraštis Za rubežom.

Teigiama, kad senas (kodėl senas?) JAV ir kom. Kinijos flirtas pradeda išvirsti intrigomis, kurios sukandčios ir skaidrinti tarptautinę atmosferą.

Sąmoningai tempdami santykius su Sovietų Sga ir kitomis socialistinėmis bendruomenėmis šalimis, maoistai pagreitintu tempu eina prie susitaikymo su Amerikos imperialistais, — nubaigia savo intriga straipsnio rašytojas.

Kambodija jau derasi su įsibrovėliais, bet Laosas nesulaukė svečių iš Hanojaus

Kambodijos santykiai su kaimynais komunistais išryškėjo bent tiek, kad ir S. Vietnamas ir jo globotinis Vietkongas iš P. Vietnamo greit atsiliepė dėl Laos vyriausybės ultimatumo ištraukti per kelias dienas visus savo karius iš Kambodijos teritorijos. Abiejų atstovai Kambodijoje tuojau pasiūlė pradėti pasitarimus tam reikalui sutvarkyti. Jų veiksmus patvirtino Hanojaus kalbėtojas per radiją. Pasitarimai jau prasidėjo.

Kambodijos sostinės mokyklinis jaunimas ir darbininkai ant kartą surengė demonstraciją vyriausybės reikalavimui parengti, bet vyriausybė pažadėjo atlygti per pirmąją demonstraciją abiem atstovybėm padarytus nuostolius. Kambodijos sienuose P. Vietnamu sustiprintai saugojama, surasti svetimi kariai imami nelaisvėn arba išvaromi per sieną. Jau užregistruotas ir bendradarbiavimas su Saigonu — paprašyta Saigono aviacijos pagalbos sudaužyti Kambodijos džiunglėse surastą vietkongiečių požeminę stovyklą.

Tuo tarpu nesigirdi kur yra užkliuvęs Kambodijos princas Sihanoukas. Jo buvimas Maskvoje buvo plačiai aprašytas ir komunikatu įpilietintas, bet vis dar nebuvo aišku, ar jis pateko į Pekiną, kur buvo manęs vykti Maskvoje reikalus atlikęs. Maskvoje jam buvo pasakyta, kad nesiglaustų prie Amerikos, bet pasilikėtų su socialistiniu bloku.

Egiptas prie Suez kanalo laikysis ramiai, ir jo pusę nebus paleistas nė vienas Izraelio šūvis.

Čekai sabotuoja partijos valymą

Praga. — Čekoslovakijos kompartijos valymas, bandant išmesti visus narius, kurie susitapė 1968 m. "liberalizmu", be principiškumo, nuolaidžiavimu buržuazinėms ir revizionistinėms ideologijoms", sutiko, atrodė, masinį pasipriešinimą ir užlūžo.

Partijos organas Rude Pravo pradėjo rašyti apie "klaidingą solidarumą", kurs esąs tapęs didžiausia kliūtimi surasti aukščiau minėtoms "nuodėmėms" susitępusius ir juos pašalinti.

Kas tas "klaidingas solidarumas"? Suprantama ir aiškia kalba sakant, tai yra pripažinimas, jog dabar darant visų narių apklaušinėjimus nesurandama liudininkų-skundikų — ką pats apklaušinėjamas pasakė ar parašė, tuo ir reikia pasitenkinti. Reikalas tikrai nebūtų patekęs į spaudą, jei tas reiškinys nebūtų masinis. Jeigu jis masinis, tai ji reikia pavadinti tikruoju vardu — masinis pasyvis politinis pasipriešinimas ir darbininkų solidarumas (kompartijos kortelė rusiškos tvarkos komunistinėje sistemoje reikią užtikrintą darbą ir duoną). Tai, 1968 m. reformų pavasarį didžiausios darbininkų dalies buvo teisingai suprastas ir nuširdžiai priimtas. Ir tai yra didžiausia kliūtis sugrąžinti Čekoslovakijos žmogų į senojo režimo papročius.

Galimas dalykas, kad pablogėjo jo santykiai su namie palikta vyriausybe, kurią jis Paryžiuje kalbėdamas apkaltino rengus politikos pakeitimą, kas jau būtų tas pats, kaip prieš valstybės galvą ruoštas sukilimas.

(Parengus visą "Darbininką" spaudai, atėjo žinia, kad Kambodijos parlamentas ir karalijos taryba pašalino princą Sihanouką nuo valstybės galvos pareigų. Jis dar tebesą Maskvoje, o jo šeima pasitraukusi į Hong Kongą).

Laos-Hanojaus santykiuose tuo tarpu juda tik karinis frontas. Plaine des Jarres atsiėmė, S. Vietnamo kariai slenka pirmyn prie Tailando sienų vakarų ir pietų kryptimis. Viena kryptis veda į Laos administracinę sostinę Vientiane, o kita artinasi prie kelio, jungiančio Vientiane su Luang Prabang, kur gyvena karališkoji šeima.

Diplomatiname fronte niekas dar nejuda, nes Hanojaus žadėtas susitikimas dėl taikos kalbėtis dar nėra įvykęs.

Maskvos pagalbos dėl Laos neutralumo atstatymo prašiusiam prez. Nixonui Kosyginas atsakė, kad Maskva toje byloje nieko negali daryti, nes viskas priklauso nuo Amerikos — kai ji iš Laos pasitrauksianti, ten visi reikalai automatiškai susitvarkys. Po visų pastangų bėdos vėl liko pakibusios ant Amerikos pečių.

Rumunai ginasi ir aplinkiniais keliais — nusiginklavimo k-te gina senas pozicijas

Geneva. — J. Tautų nusiginklavimo komisijoje tebevyksta bendros diskusijos darbotvarkėje esančiais klausimais.

Du didieji (JAV ir Sovietai) tebeįtikinėja, kad pirma būtų baigta konvencija apie draudimą dėstyti atominis ginklus pasaulio vandenynų dugne. Tos konvencijos projektas turi būti pagrindinai pertvarkytas, kad būtų priimtinas nors daugumai JT narių. Toks, kaip jis dabar yra, pereitų metų JT gen. asamblėjoje nepraėjo. Tai buvo staigmena, bet, deja, taip atsitiko.

Antrojoje vietoje turėtų būti cheminiai ir biologiniai (bakteriologiniai) ginklai. Dabar jau išryškėjo, kad JAV nori tuo klausimu dviejų tarptautinių

dokumentų — vieno biologiniams, kito cheminiams ginklams sutvarkyti.

Mat, prez. Nixono administracija neseniai apsisprendė už visų biologinių ginklų gamybos ir vartojimo uždraudimą. Kadangi ir visi kiti taip mano, tai konvencijai parengti daug laiko nereikėtų, ir būtų kas paklausti rudenį JT gen. asamblėjai.

JAV rezervai

Dėl cheminių ginklų koncepcijos JAV turi rezervų. Tebeina ginčai dėl dviejų chemikalų grupių: dėl nuodingųjų žudančių ir dėl vadinamųjų nepavojingųjų, kaip ašarines dujas ir kiti "nekaltingieji". Washingtonas prisidėjo prie pirmosios grupės gamybos ir vartojimo uždraudimo, bet nori išimti iš draudžiamų kategorijos ašarines dujas, o kitų "nekaltingųjų" klausimą aptarti atskirai kitoje konvencijoje. Su šiais ginklais aktualus ir kontrolės klausimas, bet abejotina, kad susitarimas šiais metais jau būtų galimas. Kas iš to reikalo išeis, pasimats tik vasaros pabaigoje.

Bendrose diskusijose karinagai pasireiškė Rumunijos atstovai, išbarę JAV ir Sovietus už nesiskaitymą su kitais nariais dėl svarstytių klausimų pirmenybės. Jis norėtų, kad komitetas pirmoje eilėje rūpintųsi ne atominėmis bombomis vandenynų dugne ir ne cheminiais bei biologiniais ginklais (jų vartojimą jau draudžia vienas tarptautinis dokumentas), bet apie tai, kad valstybės neturėtų teisės daryti karinių pratimų bei turėti karinių bazų kitų valstybių teritorijose. Čia jis metė akmenukus į Maskvos darželį, bet tiems reikalams tvarkyti jau yra JT charta.

Rumunas žinojo, kad jo kalba šiam komitetui nepriklauso, bet kalbėjo specialiai dėlto, kad jau kelintą mėnuo Maskva vėl spaudžia Bukareštą leisti padaryti didelių karo pratimus visoje Rumunijos teritorijoje. Tokia per J. Tautos šviežiai praėjusią konvenciją pasirašiusi, Rumunija įgautų daugiau svorio besiginčydamas su Maskva dėl savo pareigų Varšuvos pakto organizacijoje. Deja, reikės daugiau ko, kad Rumunija nuo tų pareigų galėtų atsimesti.

JAV ir Paryžius plečia draugystę

Paryžius. — JAV ir Prancūzija susitarė artimai bendradarbiauti oceanografijos mokslą ir praktiką vystant. Kur bus reikalo, kartu veiks ir apsaugojanti pasaulio vandenį nuo užteršimo. Darbus derins abiejų kraštų tais reikalais besirūpinančios įstaigos.

JAV moksliniai šaltiniai paaiškino, kad Prancūzija šios srities teorijoje ir praktikoje esanti pirmaujanti valstybė pasaulyje.

Tuo tarpu numatyta kartu dirbti šiose srityse: kova su vandenų suteršimu, instrumentų ir matų standartizacija, jūriniai tyrimai panaudojant satelitus ir lėktuvus žmogus jūrų gilumoje (technologijos ir psichologijos), moksliniams tyrimams panaudotini povandeniniai laivai, žmogaus maistui panaudotinių proteinų paiešimas iš jūrų. Sis pastarasis klausimas jau labai aktualus ir J. Tautų įvairiuose komitetuose bei studijose.

Suomijos parlamento rinkimuose balsų ši kartą daugiau surinko dešiniojos partijos, bet vyriausybė liks koalicinė su iškioji su sudariusiomis partijomis, nes taip patogiau turint reikalų su Sovietija. Komunistai mažiau tesurinko balsų ir prarado tris atstovus.

Nicolae Ceausescu

Nicolae Ceausescu, Rumunijos prezidentas ir kompartijos vadovas, šiuo metu vėl labai spaudžiamas leisti padaryti visoje Rumunijos teritorijoje plataus masto karinius pratimus. Rumunija labai atkakliai priešinsis, bet ši kartą Maskva greičiausiai nesitrauks nieko nelaimėjusi. Reikalas jau yra pataręs į Europos spaudą, todėl nušileidimas būtų Maskvai didelis psichologinis pralaimėjimas.

Sen. Fulbright bando praveisti rezoliuciją, kad prez. Nixonas vienas pats neturi teisės naudoti nė Amerikos armijos, nė aviacijos karui Laose paremti. Bet vakar valstybės sekretorius W. Rogers užsienio reikalų komisijos posėdy visus nuramino, kad tas klausimas, jei bus reikalas, bus sprendžiamas kartu su senatu.

Aleksandras Solženitsyn

Aleksandras Solženitsyn, su režimu nesugyvenęs ir jo persekiojamas sovietinis rašytojas, pasisamdęs šveicarą advokatą jo autorinėmis teisėmis už Sovietijos sienų rūpintis. Advokatas esąs įpareigotas daryti, kad rašytojo vardas nebūtų piktnaudžiamas, kad veikalai nebūtų spausdinami be jo sutikimo.

Kadangi žinią skelbia pats advokatas, tūlas Fritz Heeb, lenda mintis įtarti, kad visą reikalą sutvarkė ne pats rašytojas, bet Injurkolegija be jo žinios, kad Maskva už parduotas knygas pasižvejojė dolerių ar kitos kietos valiutos.

Solženitsyn pernai išvarytas iš Sovietų rašytojų sąjungos už tai, kad nesutrukdęs dviejų savo kūrinių atspausdinimo Vakaruose. Vieno vardas — "Vėžio palata", o kito — "Pirmasis ratas". Visuose kritikuojamas reikšmas, tik ne publicistine, bet literatūrinio kūrinio forma.

Amerikos auto pramonės naujieji mini automobilukai varžysis su užsienio atvežamais mažiukais. Iš apacios į viršų: Fordo, Chevroleto ir Ramblin'io pavyzdžiai.

Kai pasaulį valdo nesveiki žmonės...

"Va, kokie jūs, politikai, jūs, kurie valdote didelius ir mažus pasaulius. Pasiskaitykite!" Ir su šypsniu pakio man mano dak-taras medicinos žurnalą Medical World News (1969 spalio nr.).

Žurnalas rašinė pradėjo intriguojančiu klausimu: "Ar istorijos eiga būtų buvusi kitokia, jei 1956 metais Sueso krizė nebūtų sukūrus apie beviltiškai sergantį Anthony Eden ir susenu-sį John Foster Dulles, kuris bu-vo fizinio sunykimo ribojęs?"

Tokis klausimas laikraščiai kilo informuojant apie anglų gydytojo dr. L'Etang knygą "The Pathology of Leadership". Tas anglas pririnko eilę preziden-tų, ministrų, karo vadų, diplomatų, kurie dalyvavo le-miamų klausimų sprendime, bū-dami ligoniai.

Tos patios knygos apžvalga davė ir kitas medicinos žurna-las Medical Opinion and Re-view (1970 sausio nr.).

Pagal L'Etang knygos tvirti-nimus pirmajame pasauliniame kare Vokietijos Hindenburgas buvo sveikas, politiškai atspa-rus, bet gen. Erich Ludendorff buvo taip sunegalavęs, kad jis "negalėjo kontroliuoti nei savo nervų nei savo armijų". Jis palūžo ir 1918 pasitraukė. Kai po kurio laiko jam buvo pada-ryta operacija, jis sakė: jei o-peracija būtų buvusi padaryta anksčiau, Vokietija karo ne-būtų pralaimėjusi...

Naujesnėje istorijoje L'Etang labiausiai sustoja prie Anglijos ir Amerikos vadų. Sa-ko, kad iš trylikos Anglijos mi-nisterių pirmininkų vienuolika buvo kamuojami šokių ar to-kių ligų; iš dešimties Amerikos prezidentų, kai jie savo parei-gas ėjo, šeši buvo ligoniai. Tarp jų buvo Wilsonas, Rooseveltas, Eisenhoweris, Kennedy, Johnso-nas.

Daugiausia knygoje kalbama apie Rooseveltą, kuris dar 1921 buvo sirgęs polio, būdamas 39 metų. Antros kadencijos Baltuo-siuose Rūmuose pabaigoje Roo-seveltas jau buvo stipriai pa-veiktas fizinės negalios. Bet jis davėsi išrenkamas ir ketvirtai kadencijai. Ketvirtosios inaugu-racijos metu jis buvo jau tikras ligonis. Ir daugelis jo spren-di-mų Jaltos konferencijoje jau bu-vė ligonio sprendimai. Po dviejų mėnesių nuo Jaltos kon-ferencijos Rooseveltas ir mirė. Nors skrodimo nebuvo, bet L'Etang spėja, kad tarp įvairių ki-tų ligų Rooseveltas galėjęs tu-rėti ir plaučių vėžį nuo per di-delio rūkymo.

Jaltos konferencijoje L'Etang randa išsita ligonių kolekci-ja. Churchillis buvęs su tempera-tūra, o Henry Hopkins, organi-zavęs visą pasiruošimą konfe-

Ar istorijos eiga būtų buvusi kitokia, jei Anglijos Edenas ir Amerikos Dulles nebūtų sirgę didžiųjų sprendimų metu?

rencijai, net posėdžiuose negalė-jęs dalyvauti — gulėjęs lovoje. Dėl to, sako autorius, ta konfe-rencija buvusi menkai paruoš-ta.

Rooseveltas, būdamas ligonis, mėgęs apsisakyti nekokioms svei-katos padėjėjais. Toki menka-sveikatai buvę valstybės sekre-torius Cordell Hull, kentėjęs dėl arteriosklerozės ir net po-sėdžių negalėjęs lankyti. Lai-vyno sekretorius Claude Swan-son, paskirtas 1933, dėl arte-riosclerozės taip pat retai lan-kešis posėdžiuose, o 1937 jau turėjęs būti vedamas, išveda-mas, ir jo kalbą sunkiai bebūvo galima suprasti. Laivyno pasek-teris James Forrestal sirgęs persekiojimo manija ir jau Tru-mano laikais iš ligoninės iššo-kęs pro langą ir užsimušęs. Roo-seveltas pasirinktas valstybės gynėjas nespejęs nė pareigų perimti — mirė. Iždo sekreto-rius W. Woodin mirė po metų.

Karo sekretorius G. H. Dern

dėl pūslių ir inkstų skausmų dažnai taip pat nebūdavo posė-džiuose ir mirė 1936. Tarp svei-kujų vyriausybės narių tebuve Henry Morgenthau, Harold Ickes ir Frances Perkins.

Krypdamas prie antrojo pa-saulinio karo, L'Etang sako, kad Anglijos min. pirmininko Neville Chamberlain appease-mentas Muenchene galėjo būti jo ligos vaisius — nes po 10 mėnesių jam teko daryti vidu-rių vėžio operaciją.

Priešas mokojo pasinaudoti Anglijos atstovo Berlyne Hen-dersono nesveikata. Jam 1938 buvo padaryta vėžio ope-racija. Kai po operacijos pradė-jo eiti pareigas, Goeringas su-rėngė medžioklę, nuvargino saplnasveikatą Anglijos atstovą, paskui vaizės su išgerimais, ir tik tada pradėjo svarbias diplo-matinės diskusijas.

Naujausių laikų istorijoje L'

Etang sustoja prie 1956 Sueso krizės, kada Anglija ir Prancū-zija nusprendė daryti karinę in-tervenciją. Dar spalio mėn. Ede-nas buvo ligoninėje, o įvykiai telkėsi. Intervencijai reikėjo gauti tylų Amerikos sutikimą. Bet J. F. Dulles lapkričio 2 pri-kalbino Jungtines Tautas tą in-tervenciją pasmerkti ir reika-lauti paliaubų. Tada ir pats Du-lles jau buvo ligonis. Rytąjaus diena įsigalėjusio vidurių vė-žio buvo paguldytas.

L'Etang minimi faktai idomūs. Įdomi ir jaučiama tezė, kad ligoniai politikai liguistai išsprendžia ir politines proble-mas. Bet jo tezė suvisuotinti vargiai galima. Jo minimi kai kurie faktai nukalba ir prieš pa-čią tezė. Pvz. James Forrestal — tegul jis buvo ir ligonis, bet bolševikų grėsmę Amerikai ir išdavimą jis labiau jautė nei sveikieji. Autoriaus minimas tarp sveikųjų Morgenthau —

priešingai — elgėsi kaip pami-šelis — jo planas sunaikint vo-kiečių tautą paverčiant ją tik žemdirbių tauta buvo pamėg-džiojimas Stalino reikalavimo iš-šaudyti vokiečių karininkus (Rooseveltas vienam ir antram buvo pritaręs!).

Už Sueso intervencijos sustab-dymą atsakomybę priskirti Du-lles ligai vargiai teisinga. Kodėl tada ta liga nesustabdė Sovie-tų invazijos į Vengriją, vyku-sios tom pačiom dienom. Ar-čiau teisybės būtų tezė, kad ir prezidentai ir valstybės sekreto-riai yra apsesti užkulisuose vei-kiančių patarėjų, kurie diriguo-ja ir veikia oficialių pareigūnų rankom.

Jei pagaliau tik nuo nesvei-katos priklausytų pasaulio įvy-kių raida, tai reiktų sakyti, kad šios dienos viso pasaulio poli-tikos vairuotojai yra "nesveiki žmonės", kai padėtis daros vis blogesnė ir blogesnė.

Faktai kalba ir priešingai: kar-tais ligos kankinamas žmogus parodo ištvermės ir sveikatos nuovokos daugiau už sveika-tos milžinus.

Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija Lietuvos nepriklausomybės šventės progą lankosi pas JAV kongresmaną Edv. Derwinskį. Iš k. dr. L. Kriaučiūnas, Alto pirm. E. A. Bartkus, kongresm. E. Derwinskis, ev. kun. dr. M. Kavolis, E. Paurazienė ir R. Staniūnas.

URUGVAJUJE PAGERBTA NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Eltai pranešta iš Montevideo, Urugvajaus: krašto prezidentas Jorge Pacheco Areco Lietuvos atstovą A. Grišoną Vasario 16 proga pasveikino telegrama, pa-žymėjęs, siunčias urugvajiečių ir savo tautos "šilčiausius svei-kinimus ir gerovės linkėjimus, minint draugiškos lietuvių tau-tos didįjį įvyki". Panašią tele-gramą atsiuntė ir užsienio reik. ministeris prof. V. Flores.

Diplomatiniam priėmimui Lietuvos pasiuntinybėje dalyva-vo Sv. Sosto nuncijus arkivysk. Sepinski su sekretorium, JAV, Vak. Vokietijos, Portugalijos,

Kinijos ambasadoriai, Belgijos, Bolivijos, P. Korėjos, Libano, Dominikonų, P. Afrikos atsto-vai, Ispanijos ir Prancūzijos am-basadoriai, būdami atostogose, kitu būdu pareiškė savo simpa-tijas, prisijungdami gėles.

Priėmimo gausiai dalyvavo prezidentūros ir užsienio reik. ministerijos aukšti pareigūnai, Urugvajaus kariuomenės vadas, vyr. tribunolo pirmininkas, bu-vęs užsienio reik. ministeris Montero, ilgametis lietuvių bi-čiulis poetas ir žurnalistas prof. Sabat Pebet, daug kitų urugva-jiečių bei lietuvių kolonijos vei-

kėjų būrys. Montevideo, sostinės dien-raščiai, — "El Pais", "El Dia", "La Manana", "BP Color", "Ac-cion", tarp vasario 12 ir 22 die-nų straipsniais, kronikos prane-šimais ir nuotraukomis minėjo Lietuvos bei lietuvių vardą. Ra-dijas Clarin Laisvės Balso pus-valandį skyrė specialiai apie Lietuvą. (Elta)

Lietuvos vardu aikštė Montevideo, Urugvajuje, kaip Eltai teko patirti, vasario 21 į-

vyko Lietuvos vardu (Plaza Re-publica de Lituania) aikštėlės, arti sostinės centro, inauguraci-ja. Iškilmės savo atsilankymu pagerbė miesto intendentas dr. O. Rachetti, savivaldybės tary-bos pirm. Guedes, užsienio rei-kalų ministerijos atstovas min. Barros ir kt. Miesto orkestras grojo Urugvajaus ir Lietuvos himnus. Pagrindinę kalbą pasakė Lietuvos atstovas A. Grišo-nas ir organizacinio komiteto pirm. kun. J. Giedrys. Jaunimo grupė asistavo su tautiniais dra-bužiais. Nemaža tautiečių atvy-ko ir iš tolimesnių apylinkių. (Elta)

URUGVAJAUS SPAUDA APIE LIETUVĄ

Urugvajaus spauda Lietuvos šventės progą skelbė vedamu-sius straipsnius, šiaip medžiagą apie Lietuvą, be to, įdėjo ir nu-otraukas iš priėmimo Lietuvos pasiuntinybėje bei Lietuvos vardo aikštės inauguracijos iš-kilmių. "El Diario Espanol" va-sario 17 paskelbė vedamąjį, di-delio Lietuvos bičiulio J. P. Martinez Bersetche straipsnį "Lituania eterna" (Amžinoji Lie-tuva). "El Pais" dienraštis va-sario 12 įdėjo C. Verax straips-nį "Lietuvos sukaktis".

"El Dia" dienraštis vasario 16 įdėjo Urugvajaus lietuvių Kultūros draugijos straipsnį. Čia trumpai apasakota Lietu-vos istorija, nurodyta, su Vyt. Kalinaus-ko iliustracijomis. Knygoje su-rinkti liaudies padavimai, be to, verstiniai padavimai iš kronikų ir metraščių, V. Krėvės, A. Vie-nuolio ir kitų autorių parašytos legendos. (Elta)

"La Manana" dienraštis va-sario 21 įdėjo Lietuvos pasiun-tinybėj įvykusio priėmimo vaiz-dą. Nuotraukoje matyti šeim-ninkas atstovas A. Grišonas su ponia, JAV ambasadorius Mon-devideo Adair su žmona ir spaudos atstovas attache K. Či-biras. (Elta)

— Lietuvoje išleistas rinki-nys "Lietuviškos pasakos" (25, 000 egz. tiražu, 324 psl.), tai parinktos pasakos iš Jono Ba-sanavičiaus knygų "Lietuviškos pasakos" ir "Lietuviškos pasa-kos įvairios". (Elta)

— Vilniuje išleista knyga "Kai milžinai gyveno" (120 psl., 20,000 egz.), su Vyt. Kalinaus-ko iliustracijomis. Knygoje su-rinkti liaudies padavimai, be to, verstiniai padavimai iš kronikų ir metraščių, V. Krėvės, A. Vie-nuolio ir kitų autorių parašytos legendos. (Elta)

Lietuvos vyčių 41 senjorų kuopa kovo 15 buvo surengusi šv. Kazimiero šventę ir bendrus pusryčius. Jų metu kalba N.Y. assemblyman John T. Flack, kairėje — kun. S. Raila, dešinėje vyčių senjorų pirm. P. Wytenus. Nuotr. R. Kisieliūnas

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvių advokatas — 80-30% Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido-tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-con-ditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Mo-derni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamos gar-bingos laidojimas. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia sermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vieningelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiaja-me New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas įvykių, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpil-dymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šešta-dieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, par-davimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valsty-bės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be-to, duodami polaidotuvinių pietis. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prie-tama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kalnom primame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Fristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir salikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (ga-li vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto-patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

NEW YORK — Laisvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1283, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMI - FM 95.7 sekma-dienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviški melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val. ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

Introduction to Modern Li-thuanian. Puikus lietuvių kal-bos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiš-kinimai anglų kalba. Nemo-kantiems ar nedaug mokantiems lietuviškai — puiki galimybė iš-mokti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyn. 479 psl., kietais vir-šeliais. Kaina 7 dol.

DEXTER PARK PHARMACY Wm. Anastasi, B.S. 77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER Michigan 2-4130

Virginia 9-4496 A. R. SHIPLEY COMPANY Aluminum Combination Windows and Doors Jalousie Windows Aluminum Awnings 600 RIDGEWOOD AVE. Brooklyn, N.Y. 11208 Allen R. Shipley

DARBININKAS 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y. 11221

CHICAGO NEW YORK Litae Investing Co., Inc. Cikagoje kviečia apsisotiti gražiame, moderniaame LITO B-vės administruojamame O' HARE CONGRESS INN 3010 N. Mannheim Rd., Franklin Park, Illinois 60131 Telef. 455-4300

Viešbutis yra arti O'Hare Airport. Transportacija iš aero-dromo į viešbutį veltui. Didelė 500 vietų salė ir keturios mažesnės salės yra labai tinkamos konferencijoms, suva-žiavimams, vaišėm. Apšildytas baseinas, didelis ir moder-nūs kambariai, restoranai. New Yorko apylinkėse smulkesnė informacijom gauti prašome kreiptis į LITAS SERVICE CORPORATION 94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and August
when published weekly
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Prenumeratų kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Stralpanius ir korespondencijas redakcija talso savo nuolat. Nenaudoti atsiliepimai
saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Amžinasis Judas

Judo pavadintas šiandien pasijunta giliai įžeistas, nes Judas Iskarijotas, išdavęs Mokytoją, virto išdavimo ir paniekos simboliu.

O buvo laikas, kada Judas buvo paties Mokytojo pasirinktas. Vienas iš dvilikos pasirinktųjų. Buvo laikas, kada jam tarp dvilikos buvo patikėtos ypatingos pareigos — anot Jono evangelijos, jis „laikė piniginę“. Gal buvo laikas, kada jis tik norėjo savo pareigą atlikti — jo „laikomą piniginę“ papildyti savaip, kaip jis suprato, sėkmingiau. Papildyti ne sau, bet mokiniams aptarnauti ir „beturčiam kę padalyti“.

Jei šiandien biržos spekuliantas paabejoja: rizikuoti ar ne, tai Judas galėjo dėl savo spekuliacijos ir neabejoti. Buvo tikras. Juk Mokytojas, tiek karų priešininkų gundomas ir gaudomas, ištrūkdavo ir dar juos sugėdindavo. Ištrūks ir dabar, o Judas, paimdamas iš Mokytojo priešininkų 30 sidabrinių, papildys ne tik jam patikėtą piniginę, bet dar padarys jiems ir gėdą.

Tiesa, Mokytojas buvo įsakmiai įspėjęs apie išdavimą. Įsakmiai jį, Judą. Kai Judas teiravosi: Argi aš Viešpatie? — išgirdo atsakymą: tu tai pasakei (Mt. 26). Bet Judas savim pasitikėjo. Savim gal net daugiau nei Mokytoju. Gal jautė ir savotišką ambiciją ir iniciatyvos pareigą: negi jis turi užkasti piniginę ir saugoti, kad ji neprapultų? Ne, jis turi pasirūpinti, kad ji pilnėtų.

Judo spekuliacinės kombinacijos jį apvylė. Mokytojas šiuo kartu neištrūko iš priešininkų rankų. Tada Judas, „gailestio vedamas, nunešė atgal vyriausiam kunigam ir vyresniesiems tris dešimtis sidabrinių ir tarė: Nusidėjau, įduodamas nekaltą kraują. Bet jie tarė: Kas mums darbo? tu žinokis. Ir numetęs sidabrinius šventykloje, jis išėjo ir nuėjęs pasikorė“ (Mt. 26. 27).

MANFRED KYBER

PAŽADĖTOJI ŽEMĖ

(4) Pasisveikinęs, brolis Emanuelis sutiktąjį paklausė, kas jam yra atsitikę, kodėl jo ranka sužeista. Užklaustas tik įtartinai jį pažvelgė ir nesileido į kalbas. O brolis Emanuelis prisiminė, jog jis pats jau ilgokai nebegyvena žmonių tarpe ir jo drabužiai yra nebetvarkingi, o plaukai taip pat nėra tvarkingai suukuoti. Jis sutiktąjį stebėjo daugiau dvasios akimis, kurių sutiktasis neturėjo.

Tu savo ranką sužalojai slastuose, kuriuos žvėreliams statai, — pratarė brolis Emanuelis, o užkalbintajam tylint, tęsė: — Žinau, slastus statai prie uolos, upelio krante, kur žvėreliai ankstyvais rytmečiais, Dievo vedami ir žmogaus neįtardami, eina atsigeriti.

O iš kur tai žinai? — paklausė sutiktasis.

Iš Dievo valios ir žmonių klatingumo, — atsakė brolis Emanuelis. — Vieną žvėrelį iš tų slastų kartą išgelbė-

jau. Jis dabar gyvena su mani-mi ir yra mano brolis.

Ar tu numatai ateitį? — paklausė sutiktasis žmogus.

Joks žmogus negali numatyti didelių ateities įvykių, nes žmogus tėra tik žmogus. Bet mažuose reikaluose aš orientuojuos ir beveik viską aiškiai, kaip per žiūrą, matau.

Nedidelis čia reikalas — mano sulaužyta ranka suveiks ar ne. Bet man labai svarbu, kad tu man tai pasakytum, — atsakė sutiktasis vyras.

Tavo ranka nesugis tol, kol spąstus žvėreliams statai. Tačiau, jei tą verslą mesi ir Dievo sutvėrimėlių daugiau neskursi, nežudysi, ranka tikrai sugis.

Sunku man būtų tavo sąlygą įvykdyti. Juk aš iš slastais pagaunamų žvėrelių pelenai sau pragyvenimą. Iš pat mažens aš skiriuos nuo kitų žmonių. Manęs niekas kaimė nemylė, ir niekas man jokio darbo neduoda, — aiškinosi vyras.

Dr. P. Mačiulis, tuo reikalu rašydamas, iškelia šiuos klausimus:

1. Ar Jėzaus Kristaus teismas buvo teisėtas? Ar Jėzus nebuvo anų laikų teismo klastingai nuteistas?

2. Kam priklausė teisti Jėzų — žydams, ar romėnams?

3. Kodėl romėnas teisėjas įsakė nužudyti Jėzų, nors pripažino jį nekaltu?

4. Jeigu Jėzus šiandien būtų, ar su juo būtų skirtingai elgiamasi?

Tegu man būna leista, kaip mūsų laikų teisės žinovui, tuo reikalu pasisakyti.

Apie aną didžiąją bylą, kuri pati truko tik keletą nakties ir ankstyvo ryto valandų bei apie kalbas tuo reikalu evangelijose randame tik mažų trupmenų. Reikia manyti, kad tuomet buvo daug daugiau kalbėta, negu mums perduoda vėlesnieji evangelijų rašytojai. Iš Jėzaus mokytojų tik Petras iš pradžių buvo kur nors prieškambarėje, bet, jį įtarus, kad esąs apskųstojo pasekėjas, jis tai nuneigė ir pasišalino. Turime stengtis klausimą išspręsti iš trupmenų evangelijose ir iš žinomos žydų tikiybės ir politinės padėties, valdant juos Romos imperijai.

Pirma

63 m. prieš Kristų romėnam užkariavus Jeruzalę ir paėmus Palestiną ir savo valdžią, žydams buvo palikta daug daugiau tautinių bei tikiybinių laisvių, negu jų turėjo kitos Romos imperijos užkariautos tautos ir valstybės. Tai įvyko dėl savotiškos žydų tikiybės, nepripažinties jokių statų, bet garbinančios tik vieną nematomą dievą — Jėhovą. Kaip Jėhovos išrinktoji tauta, žydai šimtmečiais su panieka žiūrėjo į kitas aiškiai stumomąsias tautas, kurios savais dievais laikė savo pačių rankomis padirbtus statbus. Žydų tikiybė bendruomenė su panieka žiūrėdavo ir į savo užkariautojus — romėnus.

Be to, karaliaus Herodo laikais Romoje gyveno daug tur-

Tarp Mokytojo parinktųjų Judas buvo vienas iš dvilikos. Tai bausis procentas! Guostis gali būti tikėjimu, kad mūsų laikais tas procentas nėra toks didelis.

Tai buvo žmogus originalas. Tokius žmones dažnai „gudriais kvailiais“ vadina. Kvailias jis neatrodė, bet įvykių raidos jis nesuprato. Tokiems „originalams“ dažniausiai Dievas padeda, gyvenimas tokiems sekasi. Jie nėra nuo Dievo nutolę taip toli, kaip gudročiai.

Brolis Emanuelis reikalą išaiškino taip, kad nelaimingas viską aiškiai suprato. Tarsi matytė jis pamatė didelį būrį sušuošintų, deformuotais kūno snariais Dievo sutvėrimų — savo jaunesniųjų brolių, kurie, nelemto juo verslo dėka, visam savo gyvenimui nustojo sveikatos. O tokiame savanaudžiui, nekaltųjų gyvulių skriaudėjui, Dievas negali taip nejučiomis viską atleisti. Štai jis ir esąs Dievo įspėtas — iškisęs ranką į spąstus.

Ar ateityje, privalau savąjį verslą mesti? ... Juk atsidursiu labai dideliame skurde. Iš ko begyvensiu? Man niekas nepadeda, visi mane pajaukia, — nusiskundė sutiktasis.

Daryk viską, kaip aš tau patarsiu. Tada turtuoliai, net karaliai tavo darbo ieškos. Dievas laimins tave, mielas broli, nes, neskriausdamas silpnesniųjų, tu eisi vyresniojo brolio nu-

rodytu keliu. Didelė jėga slypi tikėjime į Dievą ir, Juo pasiremiant, pasitikėjime savimi.

Kas nužudė Jėzų Kristų?

Kelios pastabos prie Darbininko 1969 m. 35 - 36 numeriuose spausdinto tuo pačiu pavadinimu straipsnio

DR. JUR. MARTYNAS
ANYŠAS

tingų ir įtakingų žydų, kurie turėjo artimų santykių su įtakingais Romos politiniais sluoksniais ir su imperatoriaus rūmais. Pinigais, pažadais ir saldiežuvavimu karalius Herodas net buvo gavęs iš imperatoriaus leidimą atstatyti Jeruzalės apsaugos mūrus ir miestą pastatė naują tvirtovę, pavadintą Antonia, kuri žymia rolę suvaidino vėlesniame žydų sukilime, privedusiame prie Jeruzalės sunaikinimo ir žydų deportacijos iš Jeruzalės ir visos Palestinos.

Toliau — pagoniški romėnai, kurie bendrai neigė visas neromėniškas tikiybas, labai griežtai „respektavo“ hebrajų tikiybinių kultų. Visi aukojimai Jeruzalės šventykloje vyko nekludomai. Romėnų kariuomenė buvo įpareigota nerodyti viešai Jeruzalės mieste savo pagoniškų dievybės vaizduojančių simbolių, nes viešas jų pasirodymas Jeruzalėje, pagal tų laikų žydų religinę nuomonę, galėjo

atsventinti šventyklą ir užrūstinti patį Jėhovą.

Nors žydams buvo palikta plati religinė laisvė, bet, kaip ir kituose romėnų užkariatuose kraštuose, jiems nebuvo leidžiama vykdyti mirties bausmės savo pačių pasmerktiems nusikaltėliams. Tą teisę turėjo tik Romos valdytojas — gubernatorius, kaip matyti iš žydų vyresniųjų paaiškinimo Pilotui. Jeruzalės sinedrionas galėjo savo tautietį formaliai nuteisti mirtim, bet mirties bausmės įvykdymas nepriklausė jam. Tai turėjo atlikti Romos okupacinės valdžios atstovas per savo kariuomenę.

Didysis sinedrionas buvo aukščiausias žydų teismas, susidedęs iš 71 nario. Jis anksčiau buvo buvęs kompetentingas valstybiniuose, teisės ir religijos reikaluose. Mažasis sinedrionas susidarė iš 23 teisėjų. Makabėjų laikais sinedrionas buvo kompetentingas pasauliniuose ir dvasiniuose reikaluose, bet vėliau karalius Herodas jam atėmė politinę kompetenciją, o romėnai — ir teisminę galią. Tokiu būdu sinedrionas galia buvo labai apribotas. Jis galėjo spręsti tik tikiybinius reikalus.

Iš evangelijų žinom, kad žydų tikiybė hierarchija buvo labai susirūpinusi naujai iškilusio, sakoma, Dievo sūnaus pamokslais bei veikimu. Ne kartą į Jėzų kreipėsi rašto žinovai, norėdami išgauti iš jo konkrečių įrodymų savo mokslui patvirtuoti. Kartais Jėzui buvo duodami klausimai, kurie galėjo jį sukompromituoti krašto okupantų romėnų akyse. Bet Jėzus, suprasdamas jų norą, dažniausiai neduodavo konkretaus atsakymo. Taip pat jis viešos tikiybės atstovams niekuomet nerodė jokių stebuklų. Jie turėjo patitenkinti tik gandais apie jo stebuklingą galią. Ne kartą prieš Jėzų buvo sukiršinta minia, kuri jam grasino, ir jis turėjo skubotai pasitraukti. Pavojausia Jėzui buvo Judėja ir ypač Jeruzalė, kuri buvo žydų tikiybės centras.

Po trejų metų pamokslavimo Jėzui įėjus į Jeruzalę ant asilo ir žmonėms šaukiant Hosanna, šis žygis, be abejo, sukė-

lė žydų tikiybę hierarchiją; buvo ruošiamasi šitą „atskalūną“ sunaikinti. Jėzus apie tai žinojo. Paskutinės Vakarienes metu jis aiškiai pasakė, kad vienas iš jo pasekėjų jį išduos ir kas tas išdavikas bus. Tik jo mokytiniai, ypač Petras, kuris Jėzų buvo pavadinęs gyvyjo Dievo sūnumi, ateinančio pavojaus nesuprato ir nedarė žygių jam pašalinti. Taip pat ir mokytojų pakartotinis miegojimas sode rodo, kad jie tikro pavojaus nesuprato.

Judo vedami, atėjo religinės hierarchijos pasamdyti ginkluoti gaudytojai. Pasipriešinimo iš Jėzaus ir jo mokytojų pusės nebuvo. Tik vienur sakoma, kad Petras traukė kardą ir nukirto vyriausio kunigo tarnui ausį, kurią Jėzus tuojau prigydė. Suristas Jėzus buvo vedamas pas Aną. Iš paskelbtų Jėzaus atsakymo trupmenų aiškėja, kad jis buvo kaltinamas slapto veikimu bei kurstymu prieš egzistuojančią religiją.

Po šito apklausinėjimo Jėzus buvo vedamas pas vyriausią kunigą Kaifą. Auštant susirinko vyresnieji, vyriausi kunigai bei rašto žinovai, reikią, sinedriono nariai, kuriems buvo pristatytas Jėzus. Ar čia susirinko didysis, ar mažasis sinedrionas, iš evangelijų nepaaiškėja. Bet atrodo, kad jis buvo kompetentingas byloms spręsti, nes niekas, net Pilotas, tolimesnėje eigoje neneigia jo kompetencijos.

Atrodo, kad dabar, po įvairių liudininkų išskausmo, vyriausias kunigas Jėzui davė klausimą: „Ar tu esi Kristus, sūnus Aukščiausiojo?“ Jėzus jam atsakė: „Aš esu. Ir jūs matysite žmogaus sūnų sėdintį po dešinės rankos stiprybės ir ateinantį su dangaus debesimis“.

Tuo posakiu Jėzus ištarė mirties sprendimą sau. Vyr. kunigas, pagal paprotį, sudraskė savo drabužį, sakdamas: Kam mums reikia daugiau liudininkų? Girdėjote piktžodžiavimą Dievui. Kaip jums atrodo? Ir jie visi nusprendė jį esant vertą mirties. Ir tuomet prasidėjo spaudimas į jį ir mušimas kumštėmis. (Mork. 14, 61-65; Mat. 26, 63-67.)

Senoji žydų tikiyba buvo monotėstinė; žydai per tūkstantį (nukelta į 4 psl.)

Nukryžiuotasis, lietuvių liaudies skulptūra

Visa tai tu, broli, pajusi tolimesnėje savo gyvenimo raidoje, kai nebeskriausi silpnųjų Dievo padarėlių, — paaiškino jam brolis Emanuelis, ir jie persiskyrė.

Kur aš galėčiau vėl tave susitikti? — nueidamas paklausė susimąstęs „originalas“. — Manau, kad tavo patarimo, jei ne pagalbos, netrukus būsiu reikalingas, nes įsivaizduoju, kaip savo naujojo gyvenimo pradžioje aš būsiu vienišas...

Šituo keliu eidamas, rasi mane, — atsakė brolis Emanuelis. Suprantama, kurį laiką tu jausies labai neįaukai, pasigesi žmonių. Tačiau, jei rimtai pasiryši pakeisti savo gyvenimo būdą, verslą, tai to laiko nepajusi.

Tai pasakęs, brolis Emanuelis nusigrįžo ir dingio miško tankumyne. „Originalas“ gi, tvirtai pasiryžęs keisti savo gyvenimo būdą, visus spąstus užkasė, ir, kai, tą pirmąjį naujojo gyvenimo kelio žingsnį žengė, grįžo namo, jį palietė stebuklas: pajuto, kad jo sulaužyta ranka jau sugijusi. Jis nušvitę džiūgesiu.

Savo įprastojo verslo jis daugiau nebepraktikavo, nors dažnai jam tai kiti primindavo. „Tu kvailys“, — sakydavo jam žmonės ir spąstus pastatydavo patys, tačiau niekada jų neberasdavo. Vadinamasis „kvai-

lys“, suradęs spąstus, juos užkasdavo. Kurį laiką, visų apleistas ir niekinamas, jis labai vargingai gyveno. Iš pasigailėjimo kai kartais numesdavo jam duonos kąsnelį, bet jo karo darbo niekas jam nedavė. Visi jį laikė „nevykėliu“ ir tik pajaukė. Tačiau tas „nevykėlis“, patyręs stebuklą, taip stailiai eidamas naujuoju gyvenimo keliu. Dėkojo Viešpačiui už savo niekam tikusių rankų pavertimą gabaus meistro rankomis, iš kurių dabar paprastas medžio gabalas išsena vertingumų meno kūriniu. Dabar jis suprato, kieno dėka lauko ir miško gelės pražysta įvairiaspalviais žiedais, po kuriuos skraido daugybė įvairiausių sparnuotųjų gyvūnelių, o po mišką bėgioja nepalyginamo grožio didžiausio menininko, kūrėja. Jis jautė, tarytum visų jo išgelbėtų žvėrelių gabumai perėjo į jį, jį žūdyti temokėjusių rankas.

Keistas ir retai kam suprantamas yra tas Dievo pasaulis. Žmogus žiūri į jį ir jo nemato. Taip puikiai čia viskas supinta, sujungta į vieną grandinę, kad rodotų, jog vienas daiktas be kito negalėtų egzistuoti. Kiekvienas reikalingas kitam, vienas kitą papildoma...

je apylinkėje. Jo kūrinių reikalavimai, ieškote ieškojo bažnyčiom, turtuoliai, didikai, net karaliai.

Gera suprasdamas, kad me-nas yra Dievo įkvėpimas, už savo naujojo gyvenimo paslapčių jis dėkojo Viešpačiui Dievui; buvo dėkingas ir vyresniajam broliui, tykiai bei kukliai eidamas naujuoju gyvenimo keliu. Dėkojo Viešpačiui už savo niekam tikusių rankų pavertimą gabaus meistro rankomis, iš kurių dabar paprastas medžio gabalas išsena vertingumų meno kūriniu. Dabar jis suprato, kieno dėka lauko ir miško gelės pražysta įvairiaspalviais žiedais, po kuriuos skraido daugybė įvairiausių sparnuotųjų gyvūnelių, o po mišką bėgioja nepalyginamo grožio didžiausio menininko, kūrėja. Jis jautė, tarytum visų jo išgelbėtų žvėrelių gabumai perėjo į jį, jį žūdyti temokėjusių rankas.

Keistas ir retai kam suprantamas yra tas Dievo pasaulis. Žmogus žiūri į jį ir jo nemato. Taip puikiai čia viskas supinta, sujungta į vieną grandinę, kad rodotų, jog vienas daiktas be kito negalėtų egzistuoti. Kiekvienas reikalingas kitam, vienas kitą papildoma...

LOKIENĖ IR JOS VAIKAS

Brolis Emanuelis uoliai darbavosi savo darže, o drauge su juo buvo ir voveriukas. Pats kastuvu kasė, pūreno žemę, formavo lysves naujiem pasėliams, o voveriukas išpurentoje dirvoje atsargiai kojytėmis darė duobutes ir dėjo į jas sėklas. Jis taip pat krovė atsargas ir ateičiai, kad, atvykus sveciui, turėtų kuo jį pavašinti ir žiemą. Seklų kiekis, nors buvo vis dar labai kuklus, bet diena po dienos didėjo. Jie išrado savo „laukui“ įvairių pagerinimų. Voveriukas šioje ūkio srityje rodė nemenko sumanumo ir rūpestingumo.

Skruzdės taip pat apsigyveno netoli nuo jų trobelės. Gaudamos leidimą čia įsikurti, jos pasižadėjo neliesti laukinių bielių medaus. Ir ežiukas atvyko ir pasisiūlė padėjęju daržo darbams. Každą ypatingo nuveikti jis negalėjo, bet, kada-
nį jis turėjo mažus, žaisti mėgstančius ir saugios vietos reikalingus vaikus, tai brolis Emanuelis leido jam čia, šalia trobelės, apsigyventi. Kai senoji darbavosi — rausėsi darželyje, janieji besirūpinę sildėsi saulės atokaitoje. Tai buvo labai judri, linkma, žaisminga šeima, pasižadėjusi neliesti brolio Emanuelio auginamų morkų ir kitų šakniavaisių.

(Bus daugiau)

LAIŠKAI REDAKCIJAI DEL "KLAUSIMO" IR DEL "ATSAKYMO"

Prel. L. Tulabos paskaita apie "nūdienės Bažnyčios aktualijas" New Yorke gruodžio 21 sukėlė gyvą, kai kada aštrų nuomonių pasikeitimą. Kai kun. Pr. Geiščiūnas atsiliepė dėl prelato L. Tulabos paskaitos straipsniu. "Klausimas be atsakymo" (Darbininkas sausio 9 ir 13), redakciją pasiekė eilė laišku. Laiškų daug daugiau atėjo, kai j. kun. Pr. Geiščiūno straipsnį prel. L. Tulaba parašė atsakymą (Darbininkas vasario 6).

Laiškuose liečiamos trejos temos: (a) pats polemikos faktas ir polemikos technika — ar nebuvo užgaulumo asmeniui, tendencijos referuoti oponento mintis iškreiptai, vertinti oponento mintis argumentais "ad hominem", ar iš viso tokia polemika verta spaudos; (b) Bažnyčios mokslo esminiai pagrindai (tiesos ar melės skelbimai) bei liturginės reformos (jų šalininkai ir priešininkai); (c) lokalinės tikėjimo tradicijos — konkrečiai Chicago šv. Kazimiero kapinės ir lietuvių kalbos išlaikymas lietuviškose parapijose.

Pirmas klausimas gyvas daugely laišku, antras tepalistas konkrečiau trejete laišku, nors jis buvo pagrindinis, dėl kurio prel. L. Tulabos ir kun. Pr. Geiščiūno nuomonės išsiskyrė; trečias klausimas rado laiškuose daugiausia atgarsio ir atdrumo. Tai rodo ir laišku didžiausias kiekis iš Chicago.

Prel. L. Tulabos ir kun. Pr. Geiščiūno bei ta pačia antrąja tema kalbančių laišku pasisakymuose jaučiasi Bažnyčios tradicionalių ir reforminių pažiūrų susikirtimas. Ta prasme įdomu, kad pasauliečių laišku atsistoję reforminių pažiūrų pusėje.

Visų laišku technškai neįmanoma skelbti. Vargiai ir būtų prasminga vieną po kito kartoti tuos pačius dalykus, nors skirtingais žodžiais. Bet, manome, prasminga duoti tų laišku santrauką su būdingom ištraukom, kurios parodo žmonių galvąjimą dėl pačių iškeltų problemų.

Antanas Vasy (New Yorkas) pasisakė prieš kun. Pr. Geiščiūno kritiką, sakdamas, kad ji esanti "tendencinga, užgauli ir destruktivi". "Kodėl nesiimta kito forumo kelti kunigų ginčus, o tik spauda... visuomenė su pagarba žiūri į kunigus, o kun. Geiščiūno straipsnis griauja mūsų gražias tradicijas". Kam redakcija dėjo, nes "amžini mūsų ginčai spaudoje atbaido skaitytoją, o ypač mūsų jaunimą..."

K. J. K. (Los Angeles) išpėjo Darbininką "nepavirsti kunigų apsidavimo laikraščiu".

Kasponis (Hollywood) telegrama sveikino Darbininką ir kun. Geiščiūną už atvirumą. Panašiai sveikino V. Rociūnas (Cleveland).

veland). O Mikiūnas ir dar du laišku pasirašę (jų pavardės sunaikintos: "Nuoširdi padėka už išsklaidytus dalykus... Dabartinės Bažnyčios negerovės yra kaip tik dėl to, kad 50 metų paveltos reformos, pasiremiant raminančiu posakiu, jog "pragaro vartai nenugalės", už tat tapo prarasti darbininkai, mokslininkai ir kt."

Jei prel. L. Tulaba ir kun. P. Geiščiūnas susidūrė dėl Bažnyčios pagrindų supratimo; jei tokiu pagrindu prel. L. T. skelbė tiesos pirmavimą ("tiesa turi primatą vertybių skalėje"), o kun. P. G. šalia tiesos iškėlė melės principą, tai šiam klausimui skirtas visas Laimos B. Kurpienės (New Yorkas) laiškas. Ji pastebi: "Besimokydama katalikiškose mokyklose ir Sv. Jono universitete buvau teologų nuolat įtikinėjama, kad melė Dievui ir artimui yra viso Kristaus mokslo pagrindas". Ta mokyklose girdėta tiesa jai pasidarė sava, ir laiške ji surenką Evangelijos pasisakymus melės įstatymui paremti. Jos išvada: "Ar mums tai patinka ar ne, melė — ne kas kita — turi didžiausią primatą".

Vytautas Galvydis (Chicago) atmeta prel. L. T. priekaištus, kad kun. Pr. G. vadovavęsis "nesąžiningom intencijom". "Viešai spaudoje kitą pavadinimą nesąžiningumui ("nesąžiningom intencijom") yra didelis moralinis nusikaltimas, kurį komentuoti galėtų tam tikrose institucijose". Bet labiau sustoja prie liturginių reformų, oponuodamas prel. L. Tulabos teigimui, kad "nepatenkintų (liturginė) reforma yra daugiau negu patenkintų". Anot V. Galvydio: "Idomu, kas kada ir kur yra padaręs statistiką (visuotinę) prel. L. T. teigimui pagrįsti... Dabartiniai liturginiai pasikeitimai yra dar keitimosi stadijoje, tai būtų neįsimeinti tvirtinti, kad nedavė ir neduos rezultatų. Praeis šimtmetis, gal daugiau, kolei istorija teisingai galės tarti sprendimą".

Dėl prel. L. T. teigimo apie Chicagoje "mūsų priešų drumsčiamą vandenį" Vytautas Galvydis samprotuoja: "Kas yra tie mūsų priešai, kaip jie drumsčia vandenį? Ar — mūsų priešai yra tie, kurie viešai (ir privačiai, jei malonybės klebonai teikiasi sutikti juos priimti), prašo leidimo su savo prieinamais prieš pirmos šv. Komunijos vaikučiais kartu melstis lietuviškose pamaldose? Ar tie, "mūsų priešai" yra tie, kurie išdrįsta viešai nurodyti Bažnyčios valdytojams jų daromas lietuviams tikintiesiems skriaudas, kurie demonstruoja ir piketuoją vietinį kardinolą, gindami savas teises šv. Kazimiero kapinėse, kur tautinės religinės mūsų tradicijos yra mindžiojamos

(Bus daugiau)

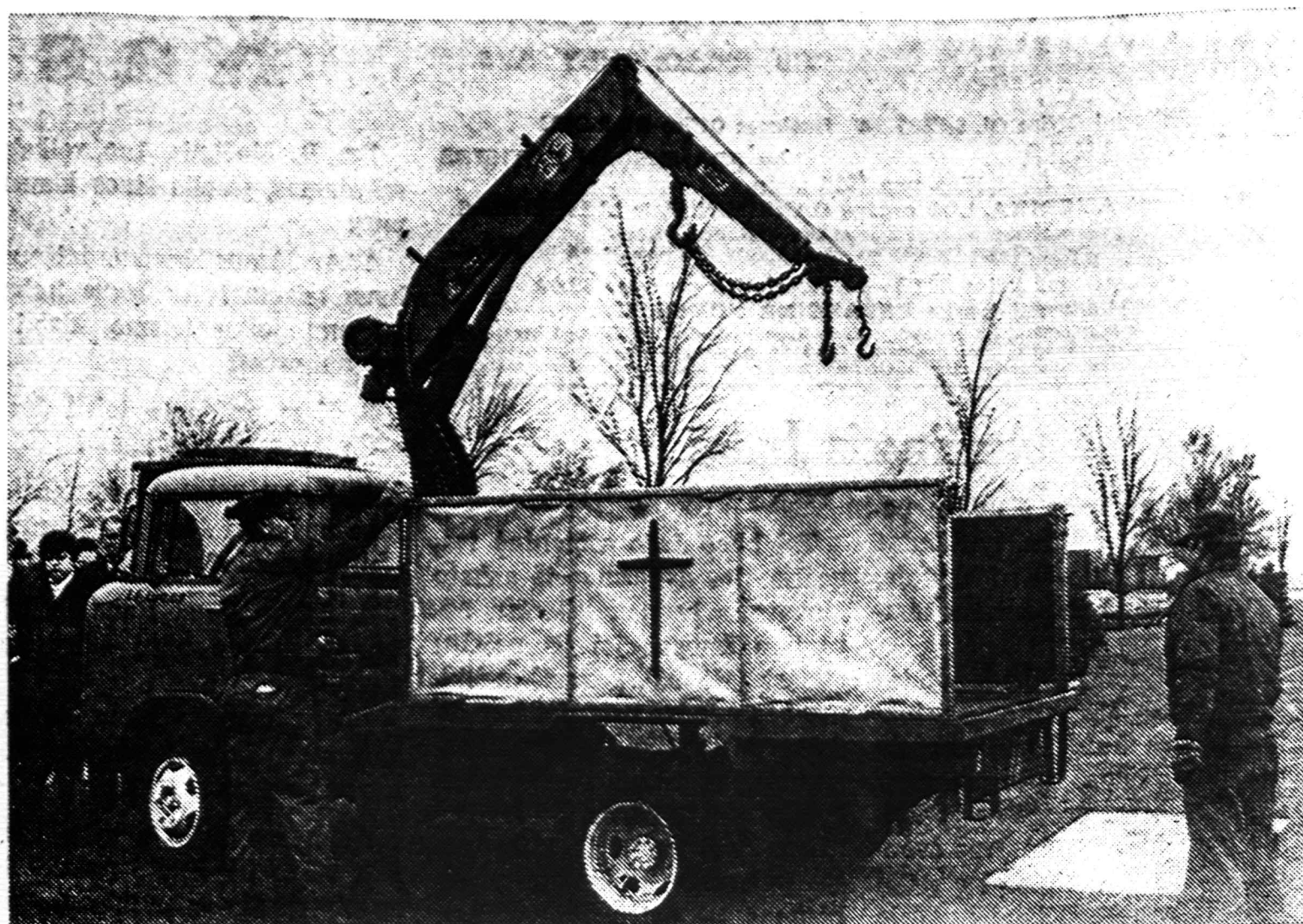
ir niekinamos. Praėjo laikai, kada pasaulietis tegalėjo dvasiškai rąką pabučiuoti. Gerbtini asmens visuomet bus pagerbtai, aciu Dievui, yra gerbtini dvasiškai... bet laisvoje spaudoje turime teisę apie visus pasisakyti, nors kai kam ir nepatiktų".

Jurgis Janušaitis (Chicago) atsiliepia iš pagrindų taip pat dėl Chicagoje prel. L. T. pavadintų "mūsų priešų". Rašo: "Kapinių sklypų savininkų masiniame susirinkime toks prel. L. Tulabos pareiškimas buvo pasmerktas. Chicago reikalus stebi ir žino ne keli karštuoliai... bet tūkstantai tikinčiųjų. Argi prel. Tulaba nepritaria, kad lietuvių vaikai prie pirmosios komunijos būtų privedinti pagal lietuviškąjį ritualą, su lietuviškomis mišiomis? Ar prelatas nori, kad nuo pat mažens mūsų mažuosius jau pratinėtų atsisakyti savo gimtojo žodžio, lietuviškai melstis, kalbėti? Ar nebuvo čia priežastis Chicago lietuviams pakelti balsą prieš tokius parapijų klebonus, kurie tai draudžia?... Ar šv. Kazimiero kapinių sklypų savininkai (jų jau tūkstantinė susiorganizavusi) yra svetimi, mūsų priešai? Ar į masinius mitingus susirenkantieji net po 2,000 tikinčiųjų, kurie kūrė parapijas, aukojo sunkiai uždirbtus pinigus, įsigijo savas lietuviškas kapines, yra... svetimieji, mūsų priešai? Faktai parodo, kaip toli nuo mūsų reikalų stovėjo ir stovi gerb. prel. L. Tulaba".

A. I. Gulbinskas (Chicago), siūdamas sveikinimus kun. P. Geiščiūnui ir Darbininkui už atvirumą, kalba vėl apie Chicago skaudžiausią klausimą — kapines. Sustodamas prie prel. L. T. teigimo, kad "Tenai svetimųjų, mūsų priešų rankos dumscia vandenį, ne kad lietuvių interesus gintų, bet kad mūsų pozicijas silpnintų", Gulbinskas pasisako apie save: "Kas per asmuo aš esu? Nagi, eilinis DP. Su visa šeima laimingai išroja pasprukęs ir įsipliūtęs Chicagoj. Buvęs mokytojas, o dabar pensininkas, besiantiņas prie graboriaus malonės, kad nugabentų į Sv. Kazimiero kapines... Bijau tik dvasios vadų biznio sumetimais įrengto laidojimo kablo, kuris pakaruoliškai įmurdė į duobę".

"Jums siunčiu keletą nuotraukų iš lietuvių kovo už atlievumą šv. Kazimiero lietuvių kapinių... Tie vaizdai pasako, kad ne tik keli karštuoliai eina prieš kunigus, kurie tar nauja... lietuvių visokeriopam nuliutvinimui. Jums pažymėsiu tik kelių susirinkimų žmonių skaičius: Halsted auditorija — 750 asmenų, Fieldhouse Hall — 460, Ford City Hall — 2480. Pirmasis piketas kardinolui CODY 260 asmenų su 100 plakatu, antrasis piketas 340 asmenų su 130 plakatu. Piketai perduoti televizijos 7-jų ir 5-jų kanalais. Tai ne keli karštuoliai triukšmą kelia..."

Algis A. Regis (Chicago): "Ypač skaudu buvo mums, chigagiečiams stebėti prel. L. Tulabą, kad nesiteikęs susitikti ir

Taip Chicagoje lietuvių kv. Kazimiero kapinėse laidoja žmones, — su "moderniu" kabliu. Komitetui Pasauliečių Teisėms Apsaugoti tepavyko iškovoti tiek, kad šeimos artimiesiems leidžiama stebėti tokias laidotuves.

Lietuviai demonstruoja prie Chicago kardinolo Cody rūmų, gindami savo lietuviškas kapines.

KAS NUŽUDĖ JĖZŲ KRISTŲ?

(atkelta iš 3 psl.)

čius metų garbino tik vieną nematomą dievą — Jehovą, pagal pirmąjį jiems Mozės duotą įsakymą: "Neturėk kitų dievų be manęs." Visą laikotarpį, nuo Izraelio vaikų išvedimo iš Egipto, oficiali žydų tikybos hierarchija gynė šį principą. Mes turime daug pavyzdžių, kaip Jehova per savo pranašus plakė žydų tautos nukrypimą nuo tikrojo Dievo ir pasidavimą Baalo, Moloch, Ašeros ir Esteros kultui.

Jėzaus pareiškimas sinedriono narių akivaizdoje buvo sunkus nusikaltimas Mozės duotam įsakymui ir iki tol vykdytai religinei praktikai. Kadangi Jėzus teismo metu nedavė jokio konkretaus įrodymo apie savo dangiškąją misiją, jis buvo teisiamas kaip paprastas žydų tautybės narys, atskalinamas ir piktžodžiautojas.

Atrodo, kad tokiomis aplinkybėmis sinedrionas neturėjo kitos išeities, kaip tik nubauti Jėzų, kaip žydų bendruomenės narį, mirtinai.

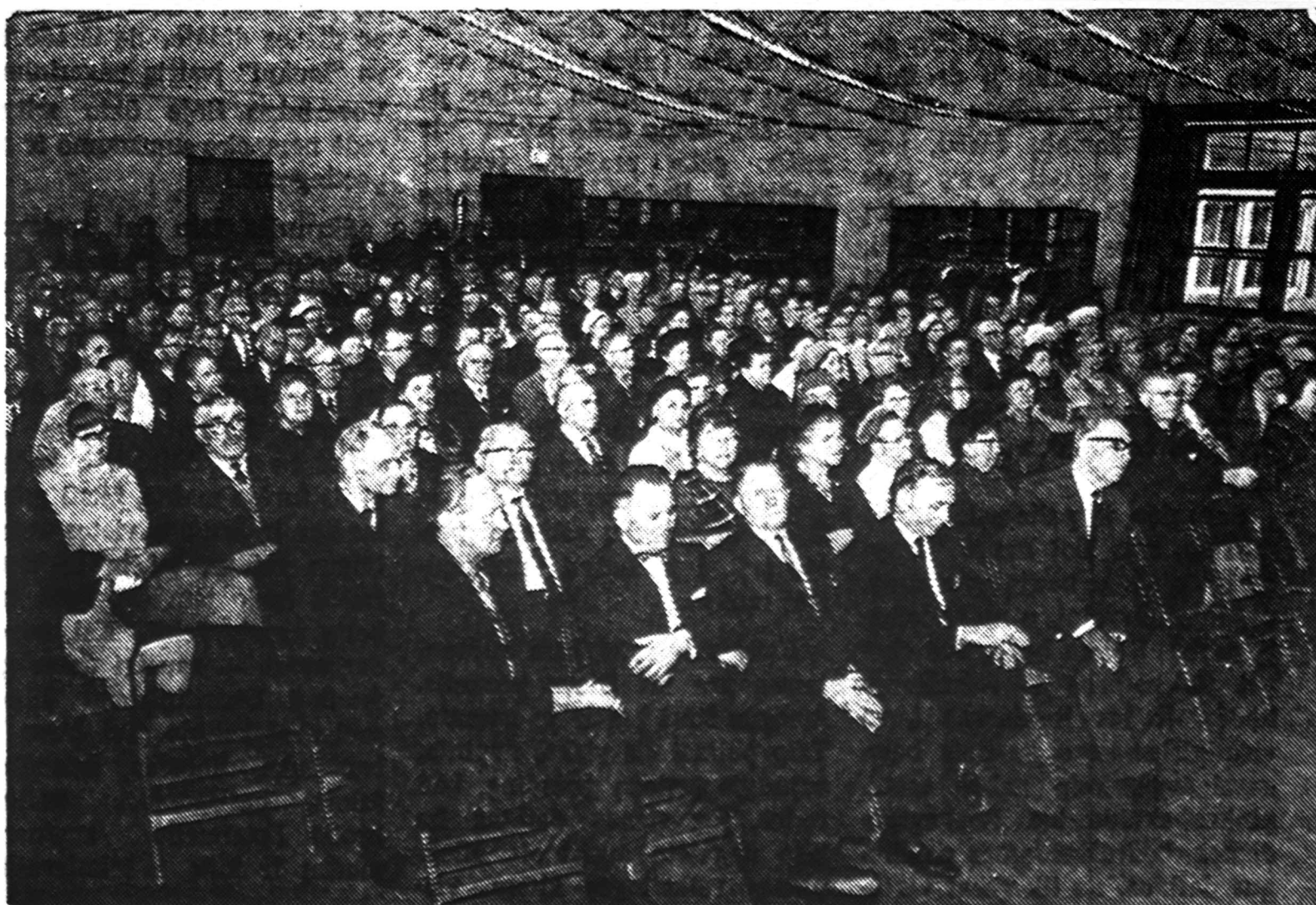
Antra

Remiantis pirmo straipsnio išvadomis, sinedrionas, bet ne romėnai, buvo kompetentingas teisti Jėzų savo tikybos reika-

lais. Iškilio klausimas, kaip įvykdyti šio dvasinio teismo sprendimą, kai žydams šiuo atveju sinedrionui, buvo atimtas didysis teismingumas (hoehere Gerichtsbarkeit). Romėnai buvo įjungti į bylą tik dėl to, kad jų gubernatorius turėjo didįjį teismingumą ir galėjo įvykdyti mirties bausmę. Bet romėnai nebuvo kompetentingi spręsti nusikaltimams prieš žydų religijos dėsnius. To Pilotas, matyti, ir nenorėjo.

Kaip iš Senojo ir Naujojo Testamento žinome, žydų ištartieji mirties sprendimai buvo vykdomi užmušimu akmenimis. Tam mes turime skaičių pavyzdžių. Dažnai tai būdavo mirties sprendimų vykdymai "ad hoc", savos rūšies linčavimas. Bet toks linčavimas galėjo iškelti romėnų nepasitenkinimą, kad sinedrionas tokiu būdu vykdo didįjį teismingumą. Galėjo atsirasti ir Jėzaus užtarėjų, jį ginančių nuo puolikų. Galėjo įvykti riaušės, kurių pasekmėje galėjo įsikišti ir pati okupacinė kariuomenė. Todėl atrodo, jog buvo patogiau Jėzų perduoti okupacinei valdžiai, jį teisti ir nužudyti. Tuo atveju ir sinedrionas sau nusiplovė rankas.

(Bus daugiau)

Lietuvių šv. Kazimiero kapinių sklypų savininkų dalis susirinkime sausio 25 d.

Nuotr. A. Gulbinsko

AMERIKOS IR KANADOS SPAUDA VASARIO 16 PROGA

pasikalbėti su tikinčiųjų kovos už savo tautines ir religines teises dalyviais, save pasiskelbę chigagiečių problemų žinovu...

O prel. Tulaba turėjo progą pastebėti, kad tikinčiųjų Chicagoje kova remiasi visos lietuvių visuomenės parama ir dar niekad nepatirtu visišku vieningumu. Iš keleto šimtų organizacijų nė viena nėra pasisakiusi prieš šias visiem labai gerai suprantamas pastangas. Gausūs Chicago lietuviški laikraščiai, lietuvių radio stotys ir televizija, lietuvių bendruomenė, taip pat ir didžioji amerikiečių spauda anglų kalba kooperuoja lietuvių tikinčiųjų judėjimą. Mūsų pastangos ardytojai nedrįsta savęs identifikuoti ir veikia prieš pasauliečius slapta... Chigagiečiai tikisi, kad gerb. prel. Tulaba greit pastebės šią negarbingą konspiraciją, nukreiptą prieš savo kraują ir tikėjimo brolius, ir greit ras save priekyje patriotinės visuomenės, kuri šiose pastangose nieko daugiau nesiekia kaip tik gražinimo šimtmečiais praktikuotą krikščionišką tradiciją mūsų sukurtoje lietuviškose parapijose".

MOKSLO LITERATŪROS NAUJIENA

Išėjo iš spaudos L. K. Mokslo Akademijos Suvažiavimo Darbų VI-tas tomas, spausdintas Romoje. Veikalas jau pradėtas siuntinėti L. K. M. Akademijos nariams ir jos leidinių prenumeratoriams, taip pat ir universitetų bei mokslo institutų bibliotekoms ir žurnalų bei laikraščių redakcijoms. Kas dar norėtų užsisakyti naująjį Suvažiavimo Darbų VI tomą, tuojau terašo adresu: L.K.M. Akademijos Reikalų Vedėjui, Piazza della Pilotta 4, 00187 Roma, Italia.

Ir šis Suvažiavimo Darbų tomas, kaip ir ankstesnieji, yra stambus (XVI, 496 psl.) ir turinčias. Jame yra teologijos, filosofijos, teisės, istorijos, medicinos, pedagogikos ir psichologijos, literatūros ir kalbos, politinių ir socialinių bei tikslųjų ir gamtos mokslų studijos.

Veikalą redagavo Gregorianumo universiteto profesorius dr. A. Liui, S.J.

Sio tomo mecenatas yra dr. Juozas Kazickas, apmokėjęs spausdinimo išlaidas.

Elta vis tebeįgauna JAV, Kanados ir kitų kraštų, ypač P. Amerikos spaudos iškarpas. Joke, ypač vasario mėn. antroje pusėje, buvo dedami straipsniai ar žinios apie Lietuvos valstybės įkūrimo 719-ją ir nepriklausomybės atstatymo 52-ją sukaktis.

Cia tegalima paminėti tik dalį skelbtos apie Lietuvą medžiagos. "The Sunday News", De troite leidžiamas dienraštis, vasario 22 paskelbė L. Angeles Times ir Washington Post pateiktą žinią apie Lietuvos pasiuntinybęje Washington vasario 16 įvykusių Lietuvos atstovo ir ponios surengtą priėmimą. Lietuvos šventę aplamai. Paminėtas ir valst. sekretoriaus W. Rogers sveikinimas lietuviams, kuriuo patvirtinta Lietuvos gyventojų laisvo apsisprendimo teisė.

Kanadoje, St. Catharines mieste leidžiamas dienraštis "The St. Catharines Standard" vasario 16 įdėjo didžiulę, per pusę puslapio nuotrauką su užrašu: "Lietuviai prisimena savo tėvynę". Nuotraukoje matyti dvi lietuviškas tautiniais drabužiais, dedančios vainiką ties paminklu. Nurodyta, kad Kanados lietuvių, drauge su viso laisvojo pasaulio lietuvių, minėjo 52-ją nepriklausomybės atstatymo sukaktį.

Lietuviai įvairiose JAV miestuose vietos spaudai pasiuntė laiškus, kuriuose priminė Lietuvos istoriją bei nurodė dabartinę Lietuvos padėtį. Edvardas V. Baranauskas, Schenectady miesto, N. Yorko valst. gyventojas, išsiuntė laiškus dviem miesto dienraščiams. Vienas jų, "Schenectady Gazette" E. Baranausko laišku įdė-

AR ZINAI, KAD...

Amerikoje labiausiai diskriminuota grupė yra moterys. Kaip Look (gruodžio 16) rašo, moterų yra 52 proc. visų Amerikos gyventojų. Moterų 29 milijonai, arba trečdalis visos darbo jėgos, tarnauja. Moterys yra apmokamos vidutiniškai tik 48 proc. to, kaip apmokamas vyras. Už tuos pačius darbus moteris gauna 40 proc. mažiau nei vyras. Pusė tarnaujančių moterų uždirba metam vidutiniškai 3,700. Moterų yra tik 2 proc. tarp tų amerikiečių, kurie uždirba 10,000.

Po pusės šimto kovos metų dėl teisių senate tėra viena moteris.

Iš 300 valdžios darbui naujai prezidento Nixono paskirti asmenų moterų yra tik 13; tarp jų — sekretorės pačiuose Baltuosiuose Rūmuose.

Tik 7 proc. gydytojų yra moterys.

Esą blogiausia tai, kad moterys apsikentusios su ta padėtimi ir nesijaučia skriaudžiamos ar bent nesiima kovos prieš ją.

Atidengtas paminklas E. Simonaičiui

J. LUKOSIUS

Prieš mirdamas, Erdmonas Simonaitis gyveno Hemsbach, kuris yra vos ketvertas kilometrų nuo Huettenfeldo. Šiame kaime įsigytoje lietuvių nuosavybėje, dabar pavadintoje Romuva, jau 15 metų veikia Vasario 16 gimnazija ir yra įsikūrusi Vokietijos Lietuvių Bendruomenės būstinė.

Tos abi institucijos, pasirodo, yra didelė trauka ne tik gyviems, bet ir mirusiems, ypač tiems, kurie tampresniais ryšiais buvo su tomis institucijomis susiję. Čia jau anksčiau buvo palaidota keletas lietuvių: buvęs Kauno advokatas ir Vokietijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas dipl. teisininkas Juozas Bataitis, buv. Tautos Fondo pirmininkas dipl. agronomas T. Sidiškis, St. Teiserskienė, Birutė Kleinaite (tėvai gyvena Chicagoje), Rajauskienė ir Jonas Riteris. Erdmonas Simonaitis yra 7-tas ir pats žymiausias lietuvis, kurio palaikų prigludę Huettenfeldo kapinės. Urna su velionies palaikais čia buvo palaidota 1969 kovo 16.

Lietuvių visuomenės aukomis įrengtos paminklinės antkapio lentos atidengimo iškilmės įvyko vasario 21.

Diena pasitaikė labai lietinga. Lietus pliupte pliupe. Bet nepaisant blogo oro, 2 val. popiet po koplyčios koplyčios pastoge susirinko per 50 asmenų. Buvo artimesnių ir tolimesnių velionies pažįstamų bei draugų. Kai kurie buvo atkeliavę iš tolimesnių kraštų.

Iškilmes pradėjo mok. F. Skėrys. Jis sukalbėjo maldą ir pasakė kalbą, kurioje prisiminė velionies paskutines dienas.

Ed. Simonaitis mirė 1969 vasario 24 Weinheime, ištiktas širdies smūgio. Vasario 28 jo palaikai paversti pelenais. Dabar ant kapo buvo uždėta antkapio lenta. Ji kukli (švediško granito), nes jo palaikai nežada čia visą laiką pasilikti. Kai Lietuva bus laisva, urna bus perkelta į tautines kapines Klaipėdoje.

Antkapio projektą padarė Ansas Lymantas iš Montrealio. Rūpinęsis to antkapio įrengimu mokytojas F. Skėrys padėjo visiems aukotojams.

Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas iš New Yorko kalbėjo, kaip velionis ieškojo sugyvenimo su kitomis tautomis. Dr. A. Gerutis iš Berno, Šveicarijos, kalbėjo, kaip Simonaitis dalyvavo Klaipėdos krašto išlaisvinime, kaip jam teko nukentėti nuo nacių, bet niekas neįstengė palaužti lietuviškos sąžinės ir širdies. Jonas Glemža iš Stuttgarto pareiškė pagarbą velionii tų organizacijų, kurias jis

įsteigė ir kuriose jis dirbo, būtent—Liet. Raudonojo Kryžiaus, Labdaros draugijos, Lietuvių Klubo, taip pat dr. P. Karvelio ir J. Norkaičio vardu. Iškilnių organizatorių F. Skėrys perskaitė iš Clevelando gau-

tą laišką. Laiškas buvo parašytas kaligrafiškai. Jame išreikšta pagarba Erdmonui Simonaičiui už jo nuopelnus lietuvių tautai. Laišką pasirašė daugelio lietuvių organizacijų pirmininkai, buvę Klaipėdos krašto sukilimo dalyviai.

(nukelta į 6 psl.)

Vasario 16 gimnazijos mokiniai atidengia Erdmono Simonaičio paminklą.

Mokytojas Fr. Skėrys skaito maldas, atidengiant Erdm. Simonaičio paminklą.

Gieda Apreiškimo parapijos choras (dalis). Priekyje kairėje solist Louise Senken. Choras drauge su Elizabetho šv. Petro ir Povilo parapijos choru rengia du religines muzikos koncertus — vieną kovo 21 d., 5 v. Elizabetho lietuvių bažnyčioje; kitą — kovo 22 d. 5 v. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Nuotr. V. Maželis

Erdmono Simonaičio antkapis

VASARIO 16 LITUANIST. MOKYKLOJ WASHINGTONE

Vasario 14 Kristijono Doneičio mokykla Washingtono surengė Vasario 16-tosios minėjimą.

Mokyklos vedėja Rūta Penkiūnienė pradėjo minėjimą sukalbėdama maldą ir pasveikindama tėvus ir svečius. Programos pranešėja Laima Puzinauskaitė pristatė Algį Luką, kuris trumpai pakalbėjo ir išdalino pagyrimo lapus už lietuviškumą. Mokyklos laikraščio "Dabarties" redakcija, susidedanti iš VII ir VIII skyriaus mokinių, išdalino premijas už geriausius piešinius. Pirmas skyrius ir priekšklas padainavo ir pašoko "Pučia vėjas" ir "Suktinį". Vaikų darželis pasakė eilėraštį "Aš turėjau dviratuką". Ada Vado-palaitė iš priekšlasio paskambino.

no dvi melodijas ksilofonu. Septinto skyriaus mokinys Vytenis Gureckas padėklamavo Bernardo Brazdžionio "Šiaurės pašvaistę". Montažą "Tėvynė tik viena" atliko VIII, VII, V ir III skyriai. Aukštesniųjų skyrių mokiniai pašoko "Kalvelį". Programa užbaigta Lietuvos himnu.

Po programos buvo užkandžiai. Mokiniai išdalino tėvams savo laikraštį "Dabartis" ir Washingtono moksleivių ateitininkų laikraštį "Svyturys".

Programa buvo perduota Lietuvai per Amerikos Balsą.

Nida Gureckaitė
8-to skyriaus mokinė

HARTFORD, CONN.

Paminėtas šv. Kazimieras ir prisiminta persekiojama Lietuvos Bažnyčia

Kovo 1 mišias už kenčiančią Lietuvą šv. Trejybės lietuvių bažnyčioje aukėjo kun. Jonas Rikteraitis.

Tą pačią dieną parapijos salėje įvyko šventojo Kazimiero minėjimas, surengtas LKM Sąjungos 17 kuopos narių. Kartu buvo prisimenama ir persekiojamoji Lietuvos Bažnyčia.

Klebonas kun. Juozas Matutis, kuopos dvasios vadas, minėdama atidarė sukalbėdamas invokaciją. Prelegentė Irena Ru-seckienė (buvusi mokytoja Vinco Kudirkos mokykloje, Lietu-

voje, Šiaulių mieste) apie šventąjį Kazimierą kalbėjo gyvai, jautriai ir įdomiai, pagražindama savo paskaitą legenda. Kunigas J. Matutis kalbėdamas priminė visiem, kaip žiauriai yra persekiojama Lietuvoje Bažnyčia, dvasiškija ir pasauliečiai. Minėjimas užbaigtas visų bendra maldą už kenčiančią Lietuvą ir persekiojamą Bažnyčią.

Po minėjimo meniskai pasirodė dvi sesutės—Daiva ir Laimutė Šimanskytės; kuopos pirmininkės paruoštos, jos sudainavo dainą "Kritusiam savanoriui" (žodžiai Jono Mineigos); Daiva Šimanskytė pritarė gita-

(nukelta į 6 psl.)

Baltimorės žinios

Lietuvių Postas 154 kovo 15 turėjo jaučio kepimo balių East-ern Center salėje. Lietuviai gausiai dalyvavo. Buvo net kele-tas autobusų iš kitų miestų. Legionieriai svečius puikiai pavaišino.

Suaugusių klubas, kiekvieną savaitę turįs kokį parengimą, kovo 15 tuoj po 8:30 val. mišių svečiavosi ir posėdžiavo gražiam Palmer House restorane. Aptarti ateities veikimo planai.

Šv. Alfonso mokyklos vaikučiai mokosi giesmių, kurias giedos per Didžiosios Savaitės pamaldas. Taip pat ruošiasi dalyvauti ir liturginėse procesijose.

Seserys Kazimierietės, vadovaujančios Šv. Alfonso parapijos mokyklai, pradėjo mokinių registraciją naujiems mokslui metams. Parapijos kunigai ragina visus parapičius leisti savo vaikus tik į parapiinę mokyklą. Kai kitos mokyklos perpildytos, čia vietos dar yra. Be to, seselės parodo daug pasiaukojimo vaikų auklėjime.

Jonas Obelinis

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui aukoj

1000 dol.: N. N. Brooklyn, New York.

Po 500 dol.: Dr. B. Radziva-nas, Richmond Hill, N. Y., Bally ir Kotryna Gadeikai, Brooklyn, N. Y.

150 dol.: Dr. Vaclovas Pap-rockas, Richmond Hill, N. Y., jamžina savo a.a. tėvus — Stanislovą ir Anelę Paprockus.

Po 100 dol.: H. Unikofsky, Maspeth, N. Y., Marijonos Unikofskienės atminimui, J. Mikulskis, Maspeth, brolio Juozo Mikulskio atminimui, F. B. Redikis, Brooklyn, N. Y., Marijonos ir Jono Valiokų prisiminimui, J. Mazetis, Bellrose, N. Y., Joseph ir Ona Jakubauskai, Bellrose, N. Y., Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija, A. Bagočiūnas, Maspeth, N. Y., Frances Gustas, Brooklyn, (pažadėta 1,000 dol.), Anelė Bagdo-nas, Richmond Hill, N. Y., Juo-zas Cibulskas, Glendale, N. Y.

Po 50 dol.: Valerija ir Dr. Bronius Nemickas, Maspeth, N. Y., V. Aukštikalnis, Maspeth, Valerie Kazlauskas, Flushing, N. Y., Vladas Kalytis, Great Neck, N. Y., Petras Pusnikas, Ridgewood, žmonos Teklės prisiminimui.

35 dol.: Z. A. Raulinaitis, Brooklyn, N. Y.

Po 30 dol.: Tadas Alinskas, Brooklyn, N. Y. (pažada 100

dol.), Vyt. Maželis, Brooklyn, New York.

Po 25 dol.: Stephanie Cassa-no, Brooklyn, N. Y., Alex ir Frances Caplinas-Chaplick, B-klyn (pažada 300 dol.), Alfonse Maželis, Brooklyn, Adalbertas Milaševičius, Long Island City, Joseph Roland, San Francisco, Calif.

Po 20 dol.: J. Kisieliū, Brooklyn, N. Y., Mary Zibuda, B-klyn, N. Y., V. Dabulis, B-klyn, New York.

Po 10 dol.: Mary Stankus, Margaret Ližauskas, Ursulė Butkus — visos iš Waterbury, Conn., M. Lovininkaitis, Middle Village, N. Y., Ponai Pabarskiai, Brooklyn, Ed. N. Shumb-ris, Bayside, Jonas Narmantas, Brooklyn (pažada 300 dol.), Ge-čų ir Narmantų mirusius jamžina, F. Kerr, Brooklyn (pažada 100 dol.), jamžina Dominic Tolaskį, E. Rossolino, Brook-lyn, T. Rainis, Brooklyn, A. Vaitkevičius, Brooklyn, A. Rudzwick, Maspeth, John Sin-kunas, Brooklyn, Frances Ru-zickas, Yonkers, R. Romoska, K.J. Jonynas, Rego Park, Frank Kabisinskas, Middle Village, E. Ramoska, Brooklyn, N. Y.

Po 5 dol.: F. Masis, A. Vitkus, A. Simulinas, A. Fisher, J. Brazdžionis, A. Krapukaitis, J. Stripeika, P. Brazdžionis.

Visiems aukojusiems teatlygina Visagalis!

Jamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite dosniai aukoti, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasistumtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukos siųsti: Building Fund Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

IŠ VISUR

— Arizonoj, Phoenixe, vasa-rio 15 į tautos šventės minėji-mą atvyko ir vietos vyskupas E. A. McCarthy, kurio sutikti susirinko rekordinis skaičius lietuvių. Pamaldų metu koplyčioje buvo apie 200 žmonių. Muz. prof. A. Aleksis per trumpą laiką gražiai paruošė vietos chorelį, kuris sugiedoję lietuviškas giesmes. Solo giedėjo Otto Stein. Pabaigoj sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Pamokslo metu vyskupas kalbėjo apie kenčiančią Lietuvą ir apie krikščionišką kentėjimų prasmę. Po pamaldų vyskupas sveikinosi su lietuviiais ir buvo apdovanotas lietuviškomis dova-nomis.

— Inž. Aleksandras Jakštas (ne Jaktas, kaip buvo paskelbta pagal klaidingą informaciją Darbininko 17 nr. šioje skiltyje) yra naujasis Australijos skautų vadas.

— Philadelphijos-Pietinės New Jersey Jubiliejinių metų komitetas, užbaigęs savo darbo veiklą, atsiuntė Darbininkui laišką ir išreiškė padėką už talką komitetui. Pridėta 35 dol. auka spaudai paremti. Darbininkas už auką nuosirdžiai dėkoja. Jubiliejinių metų komite-tui pirmininkavo Algimantas S. Gečys, o Finansų komisijai pir-mininkavo Juozas Ardyš.

— Kanados dailininkų —gra-fikų ir tapytojų — paroda atidaryta Toronto rotušės biblio-tekoje kovo 6-26. Iš lietuvių dalyvauja J. Račkus ir T. Valius. Juodu yra ir vertintojų komisi-joj. Parodos proga išleistas ka-talogas, kuriame sužymėti 88 dailininkai, išstatę po vieną kū-rinį. Katalogo viršelį pieštas dail. T. Valiaus.

— Poetė Julija Svabaitė-Gy-lienė paruošė "Likimo galios" operos programai turinio san-trauką lietuvių kalboj, o jos dukra Aušra Gyltė išvertė tą pačią turinio santrauką į anglų kalbą.

— Audrius Šileika savo ben-drovės vadovybės paskirtas "Division manager" ir perkel-tas į Montrealį. Jis Toronto u-niversitete baigė biochemiją bakalauro laipsniu 1967 ir įsto-jo dirbti "Ortho Pharmaceutical (Canada) LTD." bendrovėje, Kitchenerio mieste. Darbe pasižymėjo kaip geras organizato-rorius ir kalbininkas: yra davęs keliolika paskaitų ligoninių per-sonalui apie fiziologinį vaistų veikimą. Studijų metais A. Šilei-ka buvo veiklus lietuvių bend-ruomenės narys, ypač studentuose: du metus išbuvo Lietu-vių studentų sąjungos pirminin-ku ir taip pat buvo vienas iš komiteto narių ruošiant Pasau-lio Lietuvių jaunimo metus.

— Vaidilos teatras Adelaidėje, visuomeninė pageidaujant, kovo 21 kartoja V. Mykoliaičio-Putino keturių veiksmų dramą "Valdovas". Po to šis veiklas bus statomas Melbourne per Studijų dienas, kurios ten ren-giamos Velykų švenčių proga.

— Lilijos Sukytės, Metro-politan operos solistės, rečita-lis Chicagoje įvyks balandžio 5. Balandžio 7 ji išskrenda į Vo-kietiją, kur praleis keletą mė-nesių ir Miuncheno operoje at-likis eilę pagrindinių vaidmenų.

— Alodija Dičiūtė-Trečiokie-nė, Kauno operos solistė, įdai-navo naują plokštelę, pavadin-ta Dainos (Lithuanian Songs). Vienoj pusėj yra liaudies dai-nos, o kitoj pusėj — lietuvių kompozitorių sukurto dainos. Solistė Lietuvos operoj yra dai-navusi 14 metų, 48 operose. Dabar turi dainavimo studiją savo namuose — Tinley Par-ke, III. Anksčiau yra išleidusi trijų plokštelių albumą su 20 arijų.

Užsirūkyme!

Tabakas ir jo veikimas į žmogaus organizmą

DR. HENRIKAS ARMANAS

Žmogus pradėjo rūkyti tada, kai išmoko pasigaminti ugnį. Tačiau Europoje jis rūkyti išmoko iš vakarų indėnų — per Kolumbo bendrakeleivius. Pirmieji iš europiečių pradėjo rūkyti ispanai. Jais pasekė anglai, ypatingai kariai, grįžę iš Krymo karo, o šešiolikame šimtmetyje rūkomojo tabako pionierių tarpe buvo Sir Raleigh, kurio vardu ir dabar cigaretės yra tebevardinamos. Ki-

tos Europos valstybės protestavo prieš šią naują, jų nuomone, sveikatai kenksmingą rūkymo paprotį. Popiežius paskelbė prieš jį ediktą, o Rusijoje ir Turkijoje rūkymas buvo draudžiamas net bausme (nuostabu, kad Turkija vėliau pasidarė garsi savo rūkmuoju tabaku).

Tabakas labai gražiai auga saulėje ir šiltoje aplinkoje. Išdžiovinti tabako lapai, supiaustyti smulkiais gabaliukais, naudojami cigaretėm ar papirosam, o iš apyžalių jo lapų, panaudojant įmantriausius būdus, jiems suvynioti, gaminami cigarai ir cigarilės.

Išdžiovintas tabakas, sutrintas į miltelius, verdamas vandenyje, virsta tinktūra su koncentruotu tabako alkoholiu — nikotinu, kuris veikia į kūną kaip migdąs narkotikas, sukelia diuresą (padažnintą šlapinimąsi) bei vėmimą (Prisimenu, kaip kartą, dar būdamas labai jaunas, užsirūkęs pirmą ir paskutinę savo gyvenime cigaretę, visą naktį vėmiau, sirgau ir begiojau išviett. To karto man užteko visam savo gyvenimui pasveikti ir išsigydyti nuo šio žalingo papročio!)

Tabako lapai, be nikotino, turi didelį kiekį pelenų, kurių mineralinė sudėtis priklauso

nuo žemės rūšies, kurioj tabakas auga. Todėl ir tabako dūmai turi skirtingą „skoni“ ir stiprumą bei skiriasi savo kokybe, kaip, pavyzdžiui, Lietuvoje augintas tabakas skiriasi nuo Virginijoj auginto, nes ir dirvos sudėtis, taip pat ir saulės bei šilumos intensyvumas ir šildymo laikas yra skirtingi.

Nikotinas yra kavos spalvos tirštas skystimas. Švelnesnis ir skoningesnis tabakas yra tas, kuris turi savyje mažiau nikotino. Prie tokio priklauso Kubos Havanos ir Filipinų Manilos tabakas, turįs tik 3 proc. nikotino, kai tuo tarpu prancūzų, vokiečių ir turkų tabakas turi 9 proc. nikotino. Virginijoj auginamas tabakas irgi yra labai stiprus; iš jo pagamintos cigaretės yra pažįstamos „Camel“ vardu (pradedančiam rūkyti nepataričiau šių cigarečių vartoti; jų parūkius, galima atsiverti ligininėje!).

Nikotinas yra stiprus nuodas ir veikia kaip adrenalinas, sukelia žmogui didelę baime ir pyktį ir stiprų širdies plakimą bei kraujagyslių susitraukimą. Ryšium su tuo kyla kraujo spaudimas, didėja svaigulys, apima mirties baimė, apalpstama ir net mirštama nuo širdies sustojimo! Rūkant cigaretes ar cigarus, nikotino veikimas į žmogaus organizmą yra švelnesnis ir ne toks nuodingas, nes, tabakui degant, didelę nikotino dalį sunaikina ugnis. Stiprus ir didelis cigaras turi pakankamai nikotino pavojingai apnuodyti žmogui. Paprastai, žmogus, pradėjęs rūkyti nuo 14-15 metų po 1-2 pakečius per dieną, pasiekęs 45 metų amžiaus, jau turi emfizemą, skrandžio ligą ir kasdien yra kandidatas širdies priepuoliui arba yra pasmerktas vėžio mirčiai.

Rūkantieji žmonės įsigyja vadinamąją „tabako širdį“. Ryšium su ilgų metų ir dažnų rūkymu jie gauna širdies nereguliarumo ir palpitacijos atakas, svaigulį ir apalpstimo atakas. Jie pavargsta ar uždūsta nuo mažiausio fizinio darbo. Jų regėjimas pablogėja, išsivysto tokie mišiniai, sūkiantis atskiria spalvas, ypatingai žalią ir raudoną, akys lėliukės išsiplečia ir nereaguoja į šviesos stimulių; tai priveda prie optinio nervo neurito su degeneracija ir dalinio apakimo. Tokie žmonės turi kronišką gerklės uždegimą, padidintas tonus ir erzinantį kosulį. Todėl, malonus rūkytojas, jei pats turi šiuos simptomus, patariu tučtuojau nutraukti rūkymą ir kalbėtis su savo gydytoju.

Mažiausiai kenksminga rūkyti yra pypkė — su ilgų kankiulių; po jos eina cigarai; kenksmingiausias yra cigaretės. Cigarai mažiau kenksmingi yra dėl to, kad, juos rūkant, daugiau laiko praleidžiama laikant cigarą burnoj; jo nečiulpiant, leidžiama per ilgą laiką jam pačiam disintegrui. Tuo tarpu cigaretę rūkant, ji yra čiulpiama, kaip kūdikio žinduikas, stengiantis kaip galint daugiau nikotino įtraukti į plaučius, netgi jį nuryjant ir skrandį, kaip alkanam žmogui gabalą maisto. Be nikotino popierius degdamas pagamina smalos derivatų, kuris erzina kvėpavimo organų ir skrandžio sienelės, paruošdamas dirvą plaučių vėžiui ar skrandžio žaizdom, kurios dažnai pavirsta į vėžį!

Akutinis apsinuodijimas tabaku įvyksta retai: tik tai jei vaikas suvalgo kiek tabako, arba nerūkantis iš karto surūkytų apie 10 cigarečių. Tokiais atvejais gydymas yra toks pat, kaip ir apsinuodijimas narkotikais: išvėminti, duoti gerti stiprios arbatos arba kavos, paguldyti lovon ir šiltai apkloti.

Rūkant tabaką, centrinę nervų sistemą veikia du faktoriai: pats nikotinas ir degančio popieriaus dūmai. Nikotinas jaudina centrinę nervų sistemą ir sukelia euforijos jausmą. Dėl neišaiškintų priežasčių rūkymas kelia kraujyje cholesterolį, išvystydamas sklerozę arterijose, ypatingai širdies koronarines arterijas sukeliamas širdies koronarinių ligų. Įkvėptas dūmas jaudina stemplės-burnos ir skrandžio sienelės, sukeliamas kronišką uždegimą; ryšium su tuo išsivysto kroniškas bronchitas, kuris veda į plaučių emfizemą. Toks rūkytojas vis koki ir iš ryto paprastai atsikosti didelį kiekį skreplių. Labai švelnios ir gležnos plaučių alveolos sutrinka nuo kosulio.

Labai svarbu rūkantiems išdėmėti, kad, degant cigaretei, nikotinas traukiasi nuo karščio (nuo degančio cigaretės galo) ir koncentruojasi kitame cigarečių gale. Likusi cigaretės nūruka yra labai žalinga organizmui, nes turi savyje koncentruotą kiekį nikotino. Todėl, mieš rūkytojas, jei nebegali mesti rūkyti ir nori, kad ir avis būtų sveika ir vilkas sotus, patarčiau, kad parūkytum cigaretę iki pusės ir mestum ją laukan. Bet ir šiuo atveju, jei taip rūkysi, tai, žinoma, teks sunaudoti dvigubai daugiau cigarečių, negu kad rūkytumei cigaretę iki galo, o užsidegdamas kasdien virš 20 cigarečių, prikvėpusi tiek sudeginto popieriaus nuodų, kad neišsigelbėsi nuo vėžio ar ulcero ligų. Taigi bėgdamas nuo vilko, užbėgsi ant meškos!

Kaip veikia rūkymas į žmogaus organizmą?

Jei surūkoma viena cigaretė, žmogus pajaučia pakeltą ūpą ir energiją. Tačiau rūkant cigaretę po cigaretės (15-20 per dieną), tabakas veikia organizmą priešingai — slegiamai (depressant) ir kaip narkotikas (heroinas, kodeinas ir morfinas), tačiau pas kroniškus (addict) rūkytojus tas jausmas pavirsta į raminantį ir migdomą, be depresijos. Todėl žmonės mėgsta daugiau rūkyti po valgio ir vakare, baigus dienos darbus, „pailsėti“ su cigarete burnoje. Rūkyti yra kenksmingiau tvankiame kambaryje negu atvira ore ar lauke.

Tabakas labiau žaloja jauno žmogaus organizmą, negu seno. Juo žmogus anksčiau pradeda rūkyti, juo daugiau žalos padaro savo organizmui. Paprastai, žmogus, pradėjęs rūkyti nuo 14-15 metų po 1-2 pakečius per dieną, pasiekęs 45 metų amžiaus, jau turi emfizemą, skrandžio ligą ir kasdien yra kandidatas širdies priepuoliui arba yra pasmerktas vėžio mirčiai.

Rūkantieji žmonės įsigyja vadinamąją „tabako širdį“. Ryšium su ilgų metų ir dažnų rūkymu jie gauna širdies nereguliarumo ir palpitacijos atakas, svaigulį ir apalpstimo atakas. Jie pavargsta ar uždūsta nuo mažiausio fizinio darbo. Jų regėjimas pablogėja, išsivysto tokie mišiniai, sūkiantis atskiria spalvas, ypatingai žalią ir raudoną, akys lėliukės išsiplečia ir nereaguoja į šviesos stimulių; tai priveda prie optinio nervo neurito su degeneracija ir dalinio apakimo. Tokie žmonės turi kronišką gerklės uždegimą, padidintas tonus ir erzinantį kosulį. Todėl, malonus rūkytojas, jei pats turi šiuos simptomus, patariu tučtuojau nutraukti rūkymą ir kalbėtis su savo gydytoju.

Jei nėščia moteris yra pamėgusi rūkymą, tad dėl arterijų spazmų kūdikis išsivysto negauna pakankamai maisto ir paprastai gimsta mažo svorio ir anemiškas. Perdėtas rūkymas dažnu atveju išaukia abortą. Rūkanti moteris, vartojanti nuo nėštumo apsaugojančius vaistus, gauna kraujo krešulį daug dažniau negu nerūkanti moteris.

(Bus daugiau)

Clevelando Grandinėles šokėjos. Grandinėle atvyksta į New Yorką ir balandžio 4 šoks Christ the King mokyklos salėje. Koncertą rengia Laisvės Žiburio radijas.

JAV GYVENTOJŲ SURAŠYMAS

Cenzo biuras, JAV komercijos departamento agentūra, praneša, kad šiais metais vykdomas gyventojų surašymas. Kiekvienas asmuo, gyvenęs JAV, nežiūrint jo pilietybės, bus įtrauktas į 1970 metų cenzą. JAVių konstitucija reikalauja, kad gyventojų surašymas būtų pravedamas kas dešimt metų. Jis yra vykdomas jau nuo 1790 metų. Anksčiau jis nustatydavo kiekvienos valstybės reprezentaciją kongrese ir vietinių apylinkių reprezentaciją valstybių legislatūroje. Pagal jį kasmet į federalinius fondus buvo skirstomi keli milijonai dolerių mokyklom, darbo galimyb.

Žmogui pritrūksta deguonio. Žmogų apima dusulys ir smaugimas, kuris toks būdingas emfizemai.

„Apimti“ ir „sudarstyti“ plaučiai išvargina širdį, kuri negauna pakankamai, kaip ir patys plaučiai, deguonio. Išsivysto ir širdies raumens liga. Nuolat dūmų veikiami ir jaudinami plaučiai pajuduoja ir atrodo kaip seni sunėsioti nešvarūs batai. Tai vieta ir aplinkybės, kurias mėgsta „ponas vėžys“. To pasekmėje plaučiuose apsigyvena didelis „bosas vėžys“, kuriam patinka nikotino ir degančio popieriaus dūmai.

Jei nėščia moteris yra pamėgusi rūkymą, tad dėl arterijų spazmų kūdikis išsivysto negauna pakankamai maisto ir paprastai gimsta mažo svorio ir anemiškas. Perdėtas rūkymas dažnu atveju išaukia abortą. Rūkanti moteris, vartojanti nuo nėštumo apsaugojančius vaistus, gauna kraujo krešulį daug dažniau negu nerūkanti moteris.

(Bus daugiau)

Baden-Powellio mintys:

— Tik paikas žmogus laiko save visa ko mastu.

— Patardami vadovaukimės tik noru padėti, jokių būdu ne noru pasirodyti.

— Pareikšti netikri jausmai arba vaizduotas netikras žinojimas tik kaip žvakė nušviečia mūsų trūkumus. Jie kitų įvertinami kaip bergždžias ir beprasmiškas bandymas dengti nuosirdumo stoka.

— Mūsų tikros būdo ypatybės niekuomet nėra tokios juokingos, kaip tos, kurias vaizduojame turį.

— Kartais atrodo, tartum vaikui turėtų šęstą jausmą, kurio skiria tikrą nuosirdumą nuo netikro, tikrą išmanymą nuo netikro.

— Veiklūs žmonės retai yra prisilęgi. Veiklumas ir liūdnumas nesiderina.

— Rezoliucijos gali būti kilnios ir gražios, bet tik jų įgyvendinimas teikia joms tikros vertės.

GRĮZO IŠ LAIVYNO

Leitenantas (jg) Voldemaras Strazdas, atitarnavęs JAV laivyne, laimingai grįžo iš Tolumų Rytų ir yra atleistas atsargon.

Voldemaras yra baigęs bakalauro laipsniu psichologiją ir ekonomiją Rochesterio universitete. Be to, jis baigė laivyno mokyklą Pensakoloje, Fla. ir laivyno teisės mokyklą Newport, R. I.

Jis buvo priskirtas prie US Bexar laivo kaip teisinis patarėjas. Buvo Tolumuose Rytuose ir Vietname du kartus. Jis dalyvavo Mekongo deltos valymo operacijose, o vėliau instruktavo korejiečių specialų apmokymą. Voldemaras yra apdovanotas trimis atžymėjimais.

Jis turėjo progos aplankyti ir susipažinti su idiomomis Tolumų Rytų vietomis Japonijoje, Korejoje, Filipinuose, Thailand ir būti Bankoke, Singapure, Hong Konge, Okinavoje, ir

Leitenantas (jg) Vold. Strazdas

žinoma, gražioje Havajuose. Voldemaras yra jaunesnysis sūnus atsargos kapitono Zigmo Strazdo ir Martos iš Hartford, Conn.

MUZIKĄ J. KUMETĮ PRISIMENANT

Kovo 21 sueina jau du metai, kaip Vilniuje mirė muzikas Justinas Kumetis, sūnus Jono Kumetio, kuris buvo kankinys ir visą amžių vargonininkavo Veliuonoje.

Justinas buvo irgi muzikas, vedė chorą ir pats turėjo gražų ir tvirtą baritoną balsą. Dainavimą paveldėjo iš motinos Mortos Gaudinskaitės-Kumetienės, kuri buvo pasižymėjusi dainininkė. Ji giedojo ne tik Veliunos bažnyčioje, bet ir Kauno katedroje per vyskupų iškilmes. Kartą ji giedojo Ave Maria, ir viena dvarininkė, sužavėta jos giedojimu, nusiėmė nuo kaklo savo brangius karolių ir jai užkabino, tuo išreikšdama padėką už gražų giedojimą.

Justinas Kumetis buvo iš tremtas į Sibirą, kur išbuvo 12 metų. Grįžo pallegęs, suvargęs, bet dar dirbo savo srityje — vadovavo Vilniaus radio stoties orkestrui. Jam mirus, orkestro nariai pagerbė jį — uždėjo vainiką ir kaspine įrašė gražius žodžius.

Vilniuje liko jo žmona, dvi dukros ir du sūnūs, Kaune liko sesuo. Šioje šalyje yra trys se-

serys, iš kurių esu ir aš. Visos seserys liūdime savo brolio, o labiausiai aš, nes jo nematiau nuo jaunų dienų.

Natalija Kumetaitė-Stilsonienė

Muzikas Justinas Kumetis

Erd. Simonaičio paminklas

(atkelta iš 5 psl.)

„Lietuvos Pajūrio“ redaktorius Ansas Lymanas užsakė gėlių ant velionies kapo. Paskaitytą jo laiško ištrauką. Paskaitytą dar laiška: Lietuvių evangelikų tarybos pirmininko kun. K. Burbulio iš Chicago, prof. dr. Z. Ivinskio. Iškilmyje proga laiškus dar atsuntė: dr. V. Didžys iš Australijos, M. Nagys iš Chicago, Ignas Smigelskis iš Vokietijos, Irma Millerienė iš Waldmüllbacho, M. Mertinaitis iš Heidelbergo ir dr. J. Remeika iš Mannheimo, Meizys iš Wiesbaden, J. Matulaitis iš Grafenwoehr ir kt.

Iškilmės baigtos Lietuvos himnu. Jos buvo paminėtos ir apylinkės vokiečių laikraščiuose. Vėliau visi dalyvavo Lietuvių nepriklausomybės minėjime, kuris buvo Vasario 16 gimnazijos salėje.

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Long Play - Stereo - Hi-Fi - Lithuanian Records	
Aidotas dainuoja, A. Stephens mergaičių choras	Stereo 4.50
Montrealio Aušros Vartų choras, 11 dainų	Stereo 5.00
Vivat Academia, Neo-Lituanų 24 dainų-šokių (2 pl.) Stereo	8.50
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno ansamblio 11 kalėd. giesmių	5.00
Aldona Stempuzis, su Stuttgarto simfonija	Stereo 6.00
Ainių dainos, Stuttgarto simf. muzika D. Lapinsko, Stereo	6.00
Lietuvių pasakos, Baranaukos, Stempuzis, Lapinskas, Stereo	6.00
Daina, Br. Budriūno oktetas (45 EP) mažo formato	2.00
Lauksiu tavęs, 12 lengvos muzikos kūrinių	5.00
Tykus buvo vakarėlis, 14 lengvos muzikos kūrinių	5.00
Vytauto Bacevičiaus piano kūrinių	5.00
Dainos ir arijos, sol. E. Kardelienės	6.00
Vaclovo Daunoros operų arijos ir liet. dainos	5.00
Laužų aidai, 4 oktetų skautiškos dainos	4.00
Zirginėliai, B. Pūkelevičiūtės vaikams pasakos	5.00
Antrieji Zirginėliai, vaikams pasakos	5.00
Pilenai, opera iš 3 plokštelių, V. Klova	8.00
G. Vasilauskienės, 11 lengvos muzikos dainos-šokiai	6.00
Pupų dėdės ir dėdienės, 12 šokių-dainų rinkinys	5.00
D. Dolskio, 10 įdainuotų šokių-dainų rinkinys	5.00
Antras literatūros vakaras, rašytojų įskaitymai	5.00
Palangos Juzė, vaidina profesionaliai aktoriai	5.00
Linksmų Kalėdų, 12 religinių giesmių	2.00
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solo ir chorų, Stereo 4.50	2.00
Lietuva Brangi, 11 liet. dainų, chorų — solistų įdainuota	5.00
Siluvos koplyčios pašventinimo ir kongreso momentai	3.50
A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00	10.00
A. Šabaniausko, lengvos muzikos 12 šokių-dainų Nr. 3	5.00
Aurelia, Paukštelienės pramoginė ir šokių muzika — Stereo	5.00
Dainuojų Jums, Aurelia šokių muzika Nr. 2	Stereo 5.00
Sigutė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3	5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 d. Stereo 4.50	2.00
Dainos Lietuvai, S. Čerlenės komp. įdainuota 12 liet. dainų	3.50
Dainų ir arijų reitalis, sol. J. Vaznelio	5.00
Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos	Stereo \$7.00
Dainos, B. Valterienės 8 liet. dainos, 7 operų ištraukos	3.50
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamb. 17 l. dainų, Stereo 4.50	2.00
Dainuojame su Rūta, Nr. 2, Rūtos ansamb. 14 l. d. Stereo 4.50	2.00
Dvi Marmytės ir dvi Dukrytės, Kvartetas iš 14 dainų, Stereo	4.50
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir 2 duk. 15 liet. dainų, (Stereo)	4.50
Lietuvių Tautiniai šokiai, Stuttgarto simfonija	4.50
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaras, 18 šokių, Stereo	4.50
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienė, St. 4.50	2.00
Gaudžia trimitai, Br. Jonušo įgroti 12 liet. patriotinių maršų	6.00
Liaudies giesmės, Tėviškės choro 11 giesmių ir dainų	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasilūno	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	2.00
Lietuvos atsiminimų 25 m. jubiliejus dainose (Stereo)	4.50
Mes padainuosim, Ciurlionio ansamblio 16 liaud. dainų	6.50
O ramunėle, pasakyk, Birutė Tamošiūnas, 12 muzikos šokių	6.00
Svajonių sukuryje, B. Tamošiūnienės, 12 muzikos šokių	6.00
Pavergtis Tėvynės muzika Nr. 1, 12 liet. dainų-šokių	2.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 1, V. Noreika	5.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 2, V. Noreika	6.00
Lietuviškos vestuvės, prisilbos ir vedybos	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo	5.00
Rožės ir tylūs vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzika solo	5.00
Sutemų garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių — Stereo \$6.00	5.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės, Stereo \$6.00	5.00
Tėvynai aukolam, Dainavos relig. giesmės, Stereo \$6.00	5.00
Toks mūsų likimas, V. Bendžiūtės moderni muzika — stereo	5.00
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų	3.50
Suk, suk ratelį, Vilniaus choro 14 lietuviškų d. Stereo 4.50	3.50
Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos (Stereo)	6.00
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras	4.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leid. — Stereo \$4.50	2.00
Baltic Countries National Anthems (33 1/2 RPM)	1.00
Žibuoklės, L. Stuko moterų seksteto 14 l. dainos, Stereo 4.50	2.00
Mano gimtinė, 14 lengvos muzikos kūrinių	5.00
Operų arijos, J. Liustikaitės 12 kūrinių	6.00
New Yorko Liet. Vyrų choro 16 liet. dainų	Stereo \$2.00
Tėvynės meilė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų	2.00
Grojame Jums, Neo Lituanų 6 šokių dainų rinkinys	7.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 šokių	2.00
Kur banguoja Nemunėlis, A. Brazio 9 dainos ir giesmės	2.00
Mes žengiamo su daina, N.Y. vyrų oktet 17 d. Stereo 4.50	2.00
Operų Arijos, Sol. St. Baro	Stereo \$7.00
Aukuras, vaikų įdainuota 14 liet. dainų	Stereo 5.00
Lietuviškos giesmės, 12 liet. giesmių	Stereo 5.00
Lietuvos 50-ties m. minėjimo giesmės	Stereo 5.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti \$0.4; Kanadą \$1.00)

PLOKŠTELIŲ IŠPARDAVIMAS

Trys ilgo grojimo lietuviškos plokštelės
už 5.50 dol. su persiuntimu

40 Lietuviškų Melodijų įrota su simfonijos orkestru: Iš rytų šaleis, Atskrend sakalėlis, Treji gaidžiai negiedojo, Ant tevelio dvaro, Aš pasėjau linėlius, Kur tas šaltinėlis, Ramovėnų maršas, Trijų seselių, Pasėjau žalią rūtą, Kur bega šėšupė, Plaukia žašėle, Ko liūdi puotneli, Gieda gaideliai, Lietuva brangi, Aš padainuosiu dainų dainelę, Tykus buvo vakarėlis, Kam šėrei žirgelį, Tylus vakaras, Ei, Lietuvos kareiviai, Lietuvos himnas, Per tamsią naktelę, Pasėjau dobilą, Ar aš ne vėsnėlė, Uncių tūpi trys pulkeliai, Trys sesutės, Už jūrų marių, Ant kalno, Du gaideliai, O čia, čia, Oi leikia, leikia, Jau diena, Suteims tamsi naktelė, Aušta aušrelė, šviesi pararelė. Tris dženias, Šia naktelę, Jai nerūpėjo, Vai tu žirge, Žalia girelė, Žalia liepelė, Garsys turi ilgą snapą ir Lietuvais esame mes gimę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

New Yorko Lietuvių vyrų choras įdainavo: Tėve mūsų, Oi broli broleli, Aš pas tėvelį, Jau diena, Žvaigždutė, Anoj pusėj Nemunėlio, Ulioja bitelė, Oi toli toli, Pirmyn į kovą, Tu sakalėli, Atsisveikinimas ir Tėvynė. Mono 2 dol. Stereo 3 dol.

Kur Banguoja Nemunėlis A. Brazio įdainuota: Kur banguoja Nemunėlis, Suviltas, Patekėk aušrine, Siuntė mane motinėle, Piliu stiklėli, Kur bakažė samnata, Ilgės, Kur tas šaltinėlis, Arja iš operos "Gražina", Tėve mūsų, Sveika Marija ir Sventą Naktis. Mono 2 dol.

Tėvynės Meilė Nemari, A. Dambrauskaitės įdainuota 13 liet. dainų: Ramunės daina, O naktuzė rami, Pradalguose, Liepė tėvelis, Dobilėlis, Na tai kas? Tulpės, Tėvynės meilė nemari, Jau atėjo rudenėlis, Kam šėrei žirgelį, Sėdžiu po langeliu, Oi berni vientyri ir Vakaras. Kaina 2 dol.

Lietuvos Aidai. Charles Daubaro akordeonu įrota 16 lietuviškos muzikos dalykėlių: Agonėlė, Siuntė mane motinėle, Palankėj, Laisvės varpo daina, Džimdzi, Mikita, Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siūbavo, Šia nedėlėlė, Plaukia Nemunėlis, Munšiniukas ir 5 lietuviškos polkos. Mono 2.00 dol. Stereo 4.50 dol.

KNYGŲ IŠPARDAVIMAS BEVEIK UŽ PUSĘ KAINOS

"Atsiminimai iš Baifo veiklos". 404 psl., apie 150 įdomių nuotraukų iš Amerikos ir Europos lietuvių gyvenimo. Čia rasite mokinių grupes, chorų, veikėjus ir t. t. Pamatykite kaip atrodė prieš 20-25 metus.

"Vytautas the Great". 202 psl. Anglų kalboje istorinis veikalas, nušviečias Lietuvos didingą ir garbingą praeitį 14 ir 15 šimtmečiuose. Jaunimui ir kitatauti ypač svarbu ją perskaityti.

Abiejų knygų autorius — prel. J. B. Končius.

Už abi knygas su minkštais viršeliais tik 5 dol., o už abi knygas su kietais viršeliais tik 7 dol.

Būtų naudinga kiekvienai lietuvių šeimai įsigyti abi šias knygas. Gaunama Darbininko administracijoje, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Pilėnai, Vytauto Klovos keturių veiksmų lietuviška opera. Albumas iš 3 ilgo grojimo plokštelių. Dainuoja Vilniaus operos solistai ir choras. Kaštavo 12 dol., dabar su persiuntimu — 8 dol. Graži dovana visokioms progoms. Teliko tik ke- liolika albumų. Gaunama Darbininko administracijoje.

Lietuvos Senos ir Naujos Dainos: Įdainuota solistų ir choro 11 liet. dainų: Mergužėlė brangi, Metai, Pavasario linksmybės, Barbutė ir Pilypas, Šia naktelė, Prieš tolimą kelionę, Užstalės daina. Tinginė bobutė, Oi laukiau, laukiau, Oi, tu Jieva, Jievužė, Augu pas tėvėnį Stikliukėli. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Žibuoklės, L. Stuko moterų seksteto įdainuota 14 liet. dainų: Ruduo, Gėlių daina, Vėl gegužės naktis, Avietėlė, Man ne vistiek, Joninių daina, Daina apie tiltą, O, ramunėlė, pasakyk, Aunu, aunu baltas kijas, Myliu tave, Plaukia sau laivelis, Kai ateis pavasariš, iš op. "Birutė" Sesutės — lėlijėlės ir iš op. "Dana" moterų choras. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Pavergtos Tėvynės Muzika Nr. 1 įdainuota: Sesuo žydioji, Vilija, Žvaigždutė, Pasvareyk ancėla, Kaipgi gražus rūtelių darželis, Kūmūtė širdelė, Atskrend sakalėlis, Oi nėra niekur, Sokių scena, Pasveikinimo choras, Udrio daina, Vaivados daina ir Vaivados ir Naglio duetas. Mono 2 dol.

Lietuvių Tautiniai Šokiai, Aštuonytis, Landutė, Lenciūgėlis, Sukčius, Linelis, Jevaro tiltas, Klumpakojis, Kalvelis, Sadutė, Žiogelis, Vakaruškos, Audėjėlė, Mikita ir Suktinis. Išleido J. Stukas, Mono 2 dol.

Linksmų Kalėdų. Rūtos ansamblio įdainuota: Leiskite rasą, Tyliają naktį, Piemenėliams, Nakties tyloje, Gul šiandieną, Linksmą giesmę, Sveikas Jėzau gimusi, Tyliają naktį, Ateikit džiaugsmingai, Mes girdėjom angelus, Sventą naktis ir Angelai gieda danguje. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Lietuvos Kanklės. Tautinio kanklių ansamblio, vad. O. Mikulskienės: Pas močiutę augau, Suktinis, Supinsiu dainužę, Pas motinėle, Rugučiai, Lenciūgėlis, Naujienos, Sėjau rūtą, Sveikas Jėzau, Siuntė mane motinėle, Kepurinė ir Per giria, girelę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Dainuojam su Rūta. Rūtos ansamblio įdainuota liaudies dainos: Plaukia Nemunėlis, Subatos vakarėlį, Gražių dainelių, Buvo gera gaspadinė, Per giria, girelę, Tūkstantis žingsnelių, Salta žiemužė, Per Klausčių uyltėlę, Vilniaus kalneliai, Prageriau žirgelį, Praded aušrelė aušti, Ar aš tau, sese, nesakiau, Pasėjau linėlius, Daug daug dainelių, Mylėjau mergele, Bijunėlis žalias, Kai aš turėjau kaimę mergele. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Vėl dainuojam su Rūta. Rūtos ansamblio įdainuota: Mes su rūtom, Atskrend sakalėlis, Motulė mane barė, Kas subatos vakarėlį, Šeriau žirgelį, Gegutė raiboji, Ant kalno karklai, Sukšyniau skynimą, Du broliukai kunigai, Šeriau šeriau sau žirgelį, Kur tas šaltinėlis, Augo kieme klevėlis, Ant kalno mūrai. Eisim, broleliai, namo. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Rūtos ansamblio ir sol. Lionė Juodytė dainuoja: Aš mėgstu mėlynąjį dangų, Kaip gražiai žiba žvaigždutės. O kai aš. Sakyk, upeli, Džinguliukai, Ko liūdi, berželi, Sveiki, broliai, Greitai išvažiuosiu. Aš berniui nesisūliau, Kur banguoja Nemunėlis, Ar negaili, seserėle, rūtelių. Pasakyk, čigone miela. Kai aš grėbiau lankoj šieną, Kai melsvo ežero bangų, Tur bernelis vieną mintį ir Kaip slaptingai. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Virš išvardintos trys ilgo grojimo plokštelės su persiuntimu už 5.50 dol. Gaunamos Darbininko administracijoje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t. t.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TOKSTANCIJAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių augštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corp.

affiliated with PODAROGIFT, Inc.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMEJIMAMS, AUTOMOBILIAMS—Zaporozec ZAZ 966—ribotame skaičiuje; šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijai ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036

Telef. 212-245-7905

SKYRIAI:

New York, N.Y. 10003 — 39 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011 — 135 W. 14 Street	CH 3-2583
Brooklyn, N.Y. 11207 — 2947 Fulton St.	647-6576
Brooklyn, N.Y. 11211 — 370 Union Avenue	EV 4-4952
Boston, Mass. 02118 — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
Boston, Mass. 02127 — 331 West Broadway	268-0068
Buffalo, N.Y. 14206 — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
Chicago, Ill. 60622 — 2222 West Chicago Avenue	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60608 — 3333 South Halstead Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134 — 5879 State Road	884-1738
Irvington, N.J. 07111 — 762 Springfield Avenue	ES 2-4685
Irvington, N.J. 07111 — 1082 Springfield Avenue	374-6448
Grand Rapids, Mich. 49504 — 638-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hamtramck, Mich. 48212 — 11333 Jos. Campau Avenue	365-5255
Hartford, Conn. 06114 — 200 Franklin Avenue	246-8738
Lakewood, N.J. 08701 — 288 Main Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022 — 960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06519 — 509 Congress Avenue	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106 — 698 Sanford Avenue	373-8783
Passaic, N.J. — 176 Market Street	GR 2-6387
Patterson, N.J. — 99 Main Street	274-6400
Philadelphia, Pa. 19122 — 1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Pittsburgh, Pa. 15203 — 1307 E. Carson Street	HU 1-2750
San Francisco, Cal. 94115 — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
Waterbury, Mass. — 905 Bank Street	PL 6-6766
Worcester, Mass. 01610 — 169 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503 — 309 W. Federal Street	RI 3-0440

LIETUVON

per LITO biurą

LITO kelionių biuras, prašomas suomių lėktuvų bendrovės Finnair, organizuoja 2 savaitių ekskursijas. Išvažiuojama: birželio 30, liepos 21 ir rugpjūčio 17. Visa kelionė, įskaitant lėktuvus, viešbučius ir maistą, kainuos 700 dol.

Maršrutas: NEW YORK - AMSTERDAM - MOSKOW - VILNIUS - WARSAW - VIENA - ROMA - NEW YORK

Skambinti (212) 847-5522

Rašyti:
LITAS TRAVEL SERVICE
94-10 Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
Prašu pratesti prenumeratą 1970 metams.

Vardas ir pavardė _____

Adresas _____

DARBININKAS naujienų skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.

Už kalendorių \$ _____

Siunčiu už prenumeratą \$ _____

Spaudai paremti \$ _____

Siunčiu skolą už _____ m. \$ _____

Parengimai New Yorke

Kovo 22, sekmadienį — Putnamo seselių Neringos stovyklai remti komiteto parengimas — stovyklos vas. 12 val. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyn, N.Y.

Kovo 22, sekmadienį — Apreiškimo parapijos choro religinis koncertas parapijos bažnyčioje 5 v. popiet. Chorui vadovauja muz. Alg. Kačanauskas.

Balandžio 4, šeštadienį — Tautinių šokių ansamblio "Grandinėlės" koncertas Christ The King gimnazijoje, Middle Village, N.Y. Vakare susipažinimo vakaras Maspetho lietuvių parapijos salėje, šokiai. Rengia Laisvės Žiburio radijas.

Balandžio 5, sekmadienį — Lietuviška Atvelyko popietė Apreiškimo parapijos salėje, 1 v. popiet. Vėlyk stalas, laimės traukimai ir kt. Rengia Kat. Moterų 29 kuopa.

Balandžio 5, sekmadienį — Vėlyk stalas Knights of Columbus salėje. Rengia Lietuvių Moterų Federacijos Klubų New Yorko klubas.

Balandžio 11, šeštadienį — Operetės choro koncertas Piličių Klubui salėje, 69-63 Grand Ave., Maspeth, N.Y., 7 v.v. Rengia Operetės choras.

Balandžio 12 d., sekmadienį — Lietuvių Katalikų Federacijos New Yorko - New Jersey apskritys rengia metinį seminį. Anglų Karalienės lietuvių parapijos salėje 12 val. Rengia apskritys valdyba.

Balandžio 18-19, šeštadienį ir sekmadienį — New Yorko ir New Jersey ateitininkų metinė šventė. Šeštadienį jaunimo pasilinksminimas Viešpaties Atsimainymo parapijos salėje. Sekmadienį toje pat bažnyčioje mišios 12 val. salėje iškilmingas posėdis, studentų ir moksleivių žodis.

Balandžio 19, sekmadienį — Madij paroda Le Cordon Bleu salėje, 96-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y.

Balandžio 19, sekmadienį — Solistės Onos Zubavičienės dainų recitalis 5:30 v. popiet Judson Hall, 165 West 57th Street, New York.

Balandžio 25, šeštadienį — Pavasario balius Piličių Klubui salėje — 69-63 Grand Ave., Maspeth, N.Y. Rengia Moterų Vienybę.

Balandžio 25-26, šeštadienį ir sekmadienį — skulpt. V. Dragūnevičiaus paroda Kultūros židinio patalpose, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. Rengia New Yorko Skautų Tėvų komitetas.

Balandžio 26, sekmadienį — Pabaltijo Moterų Tarybos metinis parengimas Estų namuose, 243 East 34th Street, N.Y.C.

Balandžio 26, sekmadienį — Liet. Fronto Bičiulių rytų apygardos suvažiavimas, dalyvauja mišiose 11 val. Maspetho liet. parap. bažnyčioje; tuoj po mišių parapijos salėje valdybos ir atstovų posėdis; 5 v. popiet knygos "Kritusieji už laisvę" pristatymas, meninė dalis. Rengia LF Bičiulių rytų apygarda.

Gegužės 2, šeštadienį — Vaidinimas Bumbulis ir Dundulis Franklin Lane mokyklos salėje, Jamaica Ave. ir Dexter Court, Brooklyn, N.Y. Rengia Liet. Moterų Klubų Federaciją.

Gegužės 3, sekmadienį — Lietuvių New Yorko Vyrų choras rengia koncertą Franklin K. Lane HS auditorium 4 val. popiet.

Gegužės 9, šeštadienį — Lietuvių Fondo pavasarinis banketas Waldorf-Astoria viešbuty.

Gegužės 16, šeštadienį — New Yorko Tautinių šokių grupės dvišimties metų gyvavimo sukakties minėjimas—koncertas 6 val. 30 min. buvusioje Schwaben Hall salėje, 474 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N.Y.

Gegužės 30, šeštadienį — Pavasario balius Maspetho liet. parapijos salėje, 64-08 56th Rd., Maspeth, N.Y. Rengia New Yorko skautų Tėvų komitetas.

Birželio 21-24 — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas Comodore viešbutyje, 42 St. Manhattan, Banketas — antnadienį, birželio 23.

Numatomas parengimus pranešti LB New Yorko apygardos valdybos nariui kultūros reikalams — Vytautui Radzianui, 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418; telefono: 441-9720.

FILATELISTAI!

Siunčiame Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

SPORTAS

FUTBOLAS

Ateinantį savaitgalį pirmenybių rungtynes žaidžia visos 4 Lietuvių Atletų Klubų futbolo komandos.

Pirmą kartą šiais metais aikštėn išeina abi seniorių komandos. Abėjos yra lentelių paskutinėje vietoje. Pirmųjų komandų lentelėje priešpaskutinėje vietoje stovintis Yonkers SC turi keturiais taškais už mūšikius daugiau. Likus žaist tik trejom rungtynėm, neatrodo, kad šį sezoną paskutinės vietos bus išvengta. Gaila, nes komandoje šį kartą esama, palyginti, pajėgių žmonių, tinkamų geresnėm pasekmėm.

Pirmenybių rungtynių eilę pradeda šeštadienį mažučiai 2:30 val. prieš Kolping SC. Rungtynės paskirtos Flushing Meadows aikštėje ir, reikia tikėtis, mūšiskiai ten ir šį kartą nuvyks.

Sekmadienį jaunia žaidžia prieš BW Gottschee savo aikštėje East NY. Rungtynių laikas dar nenumatytas.

Sekmadienį abi seniorių komandos keliauja į Throgs Neck, Bronx, N. Y. Mūsų priešininku yra SC Schwaben. Rezervinės pradeda 11:30 val., o pirmosios — 1:15 val.

Pereitą sekmadienį jaunia pelnė vieną pirmenybių tašką, baigdami su Oceanside 2:2. Mažučiu rungtynės šeštadienį, priešininkui neatvykus, neįvyko.

Atletas

Kas norėtų skalbti Darbininkas skambinti:
Glenmore 2 197

MALE - FEMALE

GENERAL FACTORY HELP PACKAGING
Steady work — Chemical manufacturer. Day shift. Must apply in person — Sika Chemical Co., 875 Valley Brook Ave. Lyndhurst, N.J.

DISPLAY

SCHOOL BUSES
GOOD FOR CAMPERS
Come take you pick.
We'll take out the seats if you wish.
\$1500 each.
(516) MO 9-0309 MR. SMITH

ENJOY THE PRIDE OF SATISFACTION OF HAVING YOUR CLOTHES MADE BY EXPERT ENDED DESIGNER, Dressmaker. Call — 231-2234 after 6:30 PM or 682-2000 Ext. 253 9-5 weekdays.

FEATURING
ORIGINAL DESIGNS BY LILLY
Dresses Sportswear
THE LILLY PAD
60 Main Street Milltown, N.J.
Open 6 days a week.

Acreage — N.Y. State
1000 ACRES located between Binghamton & Syracuse, N.Y. 10 min. off Interstate 81, lakeside, ideal for development, \$215,000; terms 50% down or cash \$175,000.
(717) 226-4316

ANGELO'S RESTAURANT
The Ultra Plus in Italian Cuisine
Open 7 Days a Week
Family Atmosphere
2520 Center Island & Route 22
UNION, New Jersey
(201) 687-2585

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE

MR. TUCKER
138-29 232 Street, Laurelton, L.I.
PAINTING OUTSIDE & INSIDE
Fully insured, \$25 and up per room.
Call: 528-7649

EDWARDS HOME
IMPROVEMENTS
Finished basements, kitchen, bath-rooms, remodelling all work. Guaranteed New York City License — 679257. Call 846-8025

DIAMONDS & GOLD
JEWELRY
Purchased immediate cash! Open 10a.m. to 6p.m. Saturday included. Registered Official Appraisers 75 W. 47th Street, New York City — JU 6-2738

PORTER SERVICE
OFFICE CLEANING
Floor waxing — Complete service Distinguished International Corp. 507 Fifth Avenue, N.Y.C. Call OX 7-5895 — Mr. Jackson

NEWFOUNDLAND
PUPS CH.
3 Males - 1 Female \$250
Stock, love affection intelligence, loyalty wrapped in black velvety fur ready Easter — Call 516-666-8827

Easter Special Bunnies all dog coats 40% off PATCHOGUE PET SALON open 6 days a week 42 So. Ocean Ave. Patchogue, L.I. 516-GR 5-2844

Mario's Auto Inspection & Repair
Sta. headlight adjustment, wheel alignment, motor tune-up, brake service. Shell Bay, Mayville, N.J. Cape May Court House (8 am-5 pm closed Sun-Mon) 609-465-5607 Owned & operated by Mario De Santis.

STEVE'S Atlantic Service Center open daily 7 till 9 pm, Sat. till 6 pm. specializing in foreign car repairs complete auto repairs road services pick up delivery. 1310 Railway Ave. Woodbridge, N.J. Call (201) 634-8515

GAS HEATING SERVICE
A. F. C.
24 Hour Emergency Service
Also Plumbing Work
CALL 597-7195
Ask for FRANK

EMERGENCY
OIL BURNER SERVICE
24 Hours a Day
on #2 4 and 6 Oil
ALSO ROOFING REPAIRS
Call 931-0934

H. W. FEMALE

Girl Friday — answering telephone, typing & general office work. Steady work. New Craft Metal Products, Inc. 321 Clarkson Ave., Brooklyn, N.Y. Call BU 4-2253

H. W. MALE

EXP. CARPENTER — inside work. Steady good salary VALEBI CONSTRUCTION, 30-07 35th Avenue, Long Island City, N.Y. Call 361-8235

SHORT ORDER COOKS
Must be experienced.
Salary open, for all shifts.
TWIN MAPLES RESTAURANT
(914) LY 2-5426 or LY 2-6296

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGŠCIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užėkite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULS KRAUTUVES 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047	Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068	Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210	Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116	Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-	

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Batuno lietuvių sekcijos narių metinis susirinkimas bus sekmdienį, kovo 22, 4 v. popiet Maspetho lietuvių parapijos salėje. Bus pranešimai apie Batuno veiklą, jo ateities darbus. Bus renkami kandidatai į Batuno direktoriatą, gi direktoriatas bus renkamas Batuno metinės konferencijos metu, balandžio 18 New Yorke. Šis susirinkimas yra viešas ir jį kviečiami visi lietuviai.

L.V.S. Ramovė N. Yorko skyriaus narių visuotinis susirinkimas bus kovo 22, sekmdienį, 4 v. p. p. Kultūros židinyje. Dienotvarkėje: aktualūs pranešimai, naujų narių pristatymas, naujos valdybos rinkimai ir kitos aktualijos. Visus ramovėnus kviečiame dalyvauti ir drauge filmoje pakeliauti po platų pasaulį — Indiją, Italiją ir toliau. Iki pasimatymo Kult. židinyje — ant kalnelio priešvėlykinėje sueigoje.

Liet. Religinės šalpos centro valdybos posėdis buvo kovo 17 Angelių Karalienės parapijos klebonijoje. Kalbėtasi einamaisiais reikalais.

Kunigu Vienybės—New Yorko ir New Jersey provincijos—susirinkimas buvo kovo 17, tuoj po Liet. Relig. šalpos centro valdybos posėdžio. Pasitarta naujosios liturgijos ir mišiolio reikalais. Perrinkta ta pati valdyba: pirm. prel. J. Balkūnas, vicepirmininkai kun. J. Kinta, kun. J. Aleksūnas, sekretorius — kun. V. Dabušis, išdininkas kun. J. Gurinskas.

Darbininko spaudo kioskas su naujomis lietuviškomis knygomis ir muzikos plokštelėmis bus "Grandinėles" parengime, kuris įvyksta balandžio 4 Christ the King High School salėje, Middle Village, N. Y. Ta pačia proga Darbininko prenumeratorių galės apsimokėti prenumeratą, užsisakę dar neskaitytą.

"Lietuvos atsiminimų" radijo ir "Rūtos" radijo rėmėjų klubo adresas nuo kovo 19 bus naujas: 1467 Force Drive, Mountainside, N. J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

Reikalinga šeiminkė Svč. Trejybės parapijos klebonijai, Newark, N. J. Skambinti tel. (201) MA 2-6847.

Rašomosios mašinėlės iki 13 inčių volėliu — geriausios vokiečių firmos "Olympia" — tuč tuojau gaunamos iš Spartos. Spalvotoje TV vėl nauji pakeitimai. Pirkite geriausią — "Zenith". Pataisymai Jūsų bute fabriko mechanikų. Pasirinkti galite 666 5th Ave. Sąžiningai ir pigiau pirkite per Spartą: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Tomas Bleming, Willow Grove, Pa., ištarnavęs Dėdės Samo kariuomenėje pusantrų metų, laimingai grįžo namo. Tomas yra Marytės Salinskienės sesers Onos sūnus. Grįžusiam kariui teta Marytė iškėlė šaunias sukaktuves New Yorke, kur dalyvavo Tomo motina, teta Jūlytė ir kiti giminės. Visi pasidžiaugė, kad Tomas grįžo, nes buvo net keletą kartų labai pavojingose aplinkybėse Vietnamo karo lauke. Ta pačia proga buvo atšvesta ir Marytės Salinskienės gimimo diena.

L.V.S. Ramovė New Yorko skyrius a.a. kpt. V. Alksninio atminimui vietoje gėlių skiria 20 dolerių Kultūros židinio statybai.

Aktorius Juozas Boley išvyko į Miami, Floridą, kur vaidina "Hadrian VII" veikale.

Dail. Vytautas Ignas, vienas iš stipriausių lietuvių grafikų, dažnai padovanoja savo kūrinius įvairiems lietuviškiems kultūros bei švietimo tikslams. Šiais metais bus proga laimėti dailininko patį naujausią grafikos darbą "Gyvenimo Medis" madų parodoje, kuri įvyks balandžio 19 New Yorke. Rengimo komitetas nuoširdžiai dėkoja dail. V. Ignui už jo kūrinių.

Ray Kazlas, L. B. New Yorko apygardos valdybos vicepirmininkas politiniams ir informacijos reikalams, dėl asmeninių reikalų atstataidino. Jo vietonį valdybą įeina pirmoji kandidatė Marija Bulvičienė. Jos adresas: 195-04 Carpenter Ave., Hollis, New York 11423.

Nauji leidiniai

Poezijos pilnatis, B. Brazdžionio rinktinė, sudaryta iš 12 to paties autoriaus eilėraščių rinkinių. Dail. A. Dociaus iliustruota, kietais viršeliais, didelio formato, 592 pusl., kaina 10 dol.

Dialogas su lietuviu, Br. Railos akimirksnių kronikos 2-roji knyga, 560 psl., kietais viršeliais, kaina 7 dol.

Lietuvių švietimas Vokietijoje, redagavo V. Liulevičius. Kietais viršeliais, didelio formato, 639 pusl., kaina 12 dol.

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose. Antologija sudaryta A. Tyruolio, 176 pusl., kaina 5 dol.

Rezistencija, R. Spalio, kietais viršeliais, 429 pusl. kaina 6 dol.

Lituanistikos darbai, redagavo J. Balys, kaina 2.50 dol.

Nutuliosios dienos, Zemačių Antano, kaina 1 dol.

Šios bei kitos lietuviškos knygos ir muzikos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

A + A

Stefanija Garunkštienė-Mucharskaitė

Motina, man saulė Tavo veidą mena
Vargu raukšlės šviečia kaip žvaigždžių keliai.
Visą šitos žemės klaidų kelią mano
Tegu švies man Tavo veido spinduliai.

(Žodžiai Bernardo Brazdžionio)

Kovo 15 dieną suėjo dešimties metų, kaip iš gyvųjų tarpo išsiskyrė mūsų mylima Motina, Močiutė ir Uošvienė.

Mama, tegu bus lengva Tau
Lietuvos žemelė.

Nuliūdę dukros: Jadvyga ir Birutė su vaikais: Dainora ir Rimgauda su šeima—Lietuvoje ir duktė Viltis su dukromis: Audronė, Kristina ir Vygaudė su šeima—Amerikoje ir žentas Vincas Butvydas.
Gedulingas pamaldas už atą Stefanijos sielą atlaikė gerbiamas kun. Stasys Yla.

Pamaldos už žuvusius Lietuvos laisvės kovotojus ir partizanų bus balandžio 26, sekmdienį, 11 v. r. Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčioje Maspeth. Mišias aukos ir priimtą pamokslą pasakys prel. J. Balkūnas. 5 v. popiet tos pačios parapijos salėje įvyks knygos "Kritusieji už laisvę" II-jo tomo pristatymas. Apie knygą ir laisvės kovas kalbės inž. V. Volertas. Meninę dalį atliks solistė Ona Pliuskonienė iš Philadelphia, dainuojančios Rūtos — I. Siugždaitė ir D. Melnikaitė — abi iš Waterburio, Conn. Ištraukas iš knygos paskaitys dailiojo žodžio menininkė Irena Vebliatienė. New Yorko ir apylinkės visuomenė kviečiama dalyvauti pamaldose ir knygos pristatyme. Organizacijos prašomos dalyvauti pamaldose su vėliavomis. Lietuvių Fronto Bičiulių Rytų apygardos valdyba prašo organizacijas tą dieną kitų parengimų nerengti.

Prez. Aleksandrui Stulginskiui pagerbti rengiama akademija gegužės 17 Maspetho lietuvių parapijos salėje. Prieš tai bus pamaldos 11 val. Šios akademijos rengimo komitetas posėdžiauja kovo 20, penktadienį, 7:30 v.v. Maspetho lietuvių parapijos salėje. Visos draugijos prašomos atsiųsti savo atstovus. Kviečiami ir pavieniai asmenys.

LIETUVIŲ FONDAS KVIEČIA VISUS

Šio pavasario Lietuvių Fondo vajeus komitetas New Yorko išsiuntinėjo tokius laiškus:

Lietuvių Fondas jau yra sukėlęs 647,000 dol., siekdamas užsibrėžto tikslo — suteikti jame milijoną dolerių. Tai jau yra du trečdaliai kapitalo. Šiais metais lietuvių kultūriniam reikalui paskirtas rekordinis skaičius — 33,500 dol. New Yorko apylinkėi nustatyta kvota (120,000 dolerių) taip pat pasistūmė į prieką, nes surinkę 80,000 dol. Dar reikia 40,000. Pernai pravestas Lietuvių Fondo vajeus New Yorko davė 30,000 ir buvo pats sėkmingiausias šioje apylinkėje.

Kadangi pinigų telkimas ar-

Solistas Stasys Citvaras giedos dviejuose religinės muzikos koncertuose su Apreiškimo ir sv. Petro ir Povilo parapijų chorois. Koncertai bus: kovo 21 d. 5 v. Elizabeto lietuvių bažnyčioje; kovo 22 d. 5 v. Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklynne. Nuotr. R. Kisieliūnas

tėja prie galutinio tikslo, ir tėra tik laiko klausimas, kol Fondo bus milijonas, New Yorko vajeus komitetas šia proga kreipiasi į visus lietuvius:

Jeigu esate Fondo narys, užsibrėžto tikslo — suteikti jame milijoną dolerių. Tai jau yra du trečdaliai kapitalo. Šiais metais lietuvių kultūriniam reikalui paskirtas rekordinis skaičius — 33,500 dol. New Yorko apylinkėi nustatyta kvota (120,000 dolerių) taip pat pasistūmė į prieką, nes surinkę 80,000 dol. Dar reikia 40,000. Pernai pravestas Lietuvių Fondo vajeus New Yorko davė 30,000 ir buvo pats sėkmingiausias šioje apylinkėje.

Jeigu dar nesate įstojęs į Fondo narius, kviečiame tai padaryti šį pavasarį, nes niekas mūsų kultūros reikalų neparems, jeigu tai neatliksime mes patys. Savo įnašu šiuo metu žymiai prisidėsite prie Fondo piniginių rinkliavos sėkmingo užbaigimo.

Visiems iš anksto dėkojame. Siųskite aukas adresu: Lithuanian Foundation, c/o Dr. Juozas Kazickas, 530 Fifth Avenue, New York, N. Y. 10036.

Istojant nariui į Lietuvių Fondą, auksama 100 dol. Galima mokėti ir dalimis. Aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių (Tax exempt status: CHI-EO-64-272, Group 24).

BOSTONO ŽINIOS

Liet. Piliiečių draugija praeitais metais turėjo grynų pelno net 15,000 dol. Draugija globoja lietuvių šachmatų klubą ir krepšininčių komandą. Draugija taip pat paskiria auką ir lietuviškiems reikalams. Darbininkui parent paskyrė 50 dol. Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja.

Zalė Zaldokaitė-Jašinskienė palaidota kovo 9. Ji buvo Bostono lietuvių dramos sambūrio nario Jurgio Jašinsko brolienė. Jos vyras mirė prieš keletą metų.

Ateitininkų sendraugijų susirinkimas bus kovo 22, sekmdienį, 3 v. popiet Amerikos Legiono Stepono Dariaus posto patalpose, 168 H Street, So. Bostone. Programoje bus simpoziumas — Kartų įtampa — dabartinės jaunimo problemos.

Primenam Darbininko skaitytojai, kurie nėra apsimokėję prenumeratos už 1969 metus, kad pagal pašto reikalavimus jiems sulaikomas tolimesnis laikraščio siuntinėjimas. Taip pat laukiama iš skaitytojų prenumeratos atnaujinimo už 1970 metus, kad nereikėtų paskirai raginti. Tuo sutaupomas laikas ir išlaidos. Reikia pastebėti, kad kai kurie skaitytojai neatsiliepią į 2-3 laiškus, ir kai sulaikoma laikraštis, susidaro nemalonus numai. Taip pat yra skaitytojų, kurie laikraščiu lieka skolingi už ilgesnį laiką. Tai administracijai apsunkina laikraščio leidimą. Visi skaitytojai kviečiami laiku apsimokėti ir kiek galima pridėti auką spaudos išlaikymui. Nuolatiniam rėmėjui maloni padėka, kad jie padeda laikraščiu savo aukomis.

Liet. Bendruomenės kultūros klubo vasario mėn. susirinkime kalbėjo prof. dr. Antanas Klimas iš Rochesterio. Jo paskaitos tema buvo: kontroversija be galo — baltų ir slavų kalbų santykiai. Į susirinkimą atsilankė labai daug žmonių. Klubui pirmininkauja inž. C. Mickūnas.

Vytautas Stelmokas, Baltic Realty įstaigos savininkas, operuotas Carney ligininėje.

Padėka

New Yorko Skautų Tėvų Komitetas, paruošęs pietus Kaziuko mugėje kovo 1 d. Maspetho parapijos salėje, dėkoja visiem prisidėjusiem maistu, aukomis ir darbu.

Ypatingai dėkojame Sidabrinio Varpo kepyklai už paaukotą duoną ir V. Beleckui už kopūstus, J. Birutienei, B. Labutienei, D. Silbajorienei, A. Zukienei, H. Miklui ir A. Silbajoriui už darbo talką pietų metu, skautam ir tėvam, kurie padėjo paruošti ir sutvarkyti stalus.

Visiems nuoširdžiai dėkojame.

New Yorko Skautų
Tėvų Komitetas

— **Neringos stovyklai**, Vermont, tuojau sušilus (maždaug nuo balandžio iki spalio), reikalingas prižiūrėtojas — rimtas suaugęs vyras (galėtų būti ir su šeima), kuris galėtų mažesnius dalykus pataisyti, pataisyti, žolę nuplauti ir panašiai. Vairbu, kad mėgtų gamtą ir vaikus, mokėtų automobilį ir sunkvežimį vairuoti. Taip pat reikalinga ir šeiminkė. Idealu būtų, kad atsirastų šeima, kuri galėtų tas abi pareigas apsiimti. Dėl atlyginimo ir kitų sąlygų tartis: Ses. M. Paulė, Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260 arba skambinti: (203) 928-5828.

Atvelykio šeštadienį,

balandžio 4 d., 7 val. vak.

Christ the King High School auditorium

68-02 Metropolitan Ave. Middle Village, N. Y.

GRANDINĖLĖ NEW YORKE

GRANDINĖLĖ — iškilusis tautinių šokių ansamblis iš Clevelando — balandžio 4 d. pirmą kartą pasirodys New Yorko ir New Jersey lietuviams. Šiuo nepaprastu koncertu atžymėsime ir "Laisvės žiburio" ketvirtąsias metines.

BILETAI:
KAINOS: 3, 4, 5 ir 6 dol. Užsakant paštą, prisiųsti atitinkamai sumai čekį ir sau adresuotą voką: LITHUANIAN RADIO CLUB, 62-15 69 Place, Middle Village, N.Y. 11379.

Platintojai:
Woodhaven - Richmond Hill, N.Y. — HAVEN REALTY (J. Andriusis) 87-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. Tel. VI 7-4477
LITAS TRAVEL SERVICE (V. Gerulaitis) 94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. Tel. 847-5522
Long Island, N.Y. — IRENA VILGALIENE, 36 Hicks Lane Great Neck, N.Y. Tel. HU 2-6684
Kearny - Newark, N.J. — BRONĖ MACIAUSKIENE, 429 Highland Avenue, Kearny, N.J. Tel. 998-6797
Elizabeth, N.J. — VINCAS MAMAITIS, 209 Clark Pl., Elizabeth, N.J. Tel. 351-9057
Newark, N.J. — INSURANCE AND TRAVEL AGENCY (K. Trečiokas), 311 Walnut St., Newark, N.J. Tel. 622-4867
Paterson, N.J. — ANTANAS GUDONIS, 2-25 33 Street, Fair Lawn, N.J. Tel. SW 7-5299

Pastaba — Iš New Jersey vietovių — Elizabeth, Kearny ir Paterson — yra organizuota autobusai. Suinteresuoti prašomi kreiptis į aukščiau nurodytus asmenis.

Christ the King gimnazija pasiekiamas:
TRAUKINIŲ — BMT Metropolitan Ave. linija, Metropolitan Ave. stotis (traukinys sustoja kuone gimnazijos kieme). AUTOBUSŲ — Visi autobusai, einą Metropolitan Ave. gatve, sustoja prie gimnazijos vartų. MASINOMIS — Long Island Expressway išvažiuoti 69 St. Exit (važiuojant iš Long Island), arba Maurice Ave. Exit (važiuojant iš Manhattano). Trunka apie 10 min. iš Woodhaven ar Richmond Hill apylinkės. Gimnazijos kieme yra vietos pastatyti apie 250 mašinoms.

ŠOKIAI—LINKSMAVAKARIS

Atsimainymo parapijos salė 64-14 56 Rd. Maspeth, N. Y.

Gros lietuviško jaunimo "R. M. TRIO" orkestras iš Worcester, Mass.
SOKIAI — DAINOS — TURTINGAS BUFETAS

Pradžią 9:30 val.

Įėjimo auka 2 dol.

Visus kviečiame ir visų laukiame!

— LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS

G.K.